DAMMA TSE TI SARA DAW

THI LA MANGA WUT HTU

ငါးပါးသီလဝတ္ထု

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ
သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန
သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ – ၂၅၄၀ ကောဇာ – ၁၃၅၈ ၁၉၉၆

DAMMA TSE TI SARA DAW

THI LA MANGA WUT HTU

ငါးပါးသီလဝတ္ထု

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ
သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန
သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ - ၂၅၄၀ ကောဇာ - ၁၃၅၈ ၁၉၉၆

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေး၊ သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန၊
သာသနာရေးဦးစီးဌာန၊ ပုံနှိပ်တိုက်တွင်
ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးညွန့်မောင်
(မှတ်ပုံတင်အမှတ် - ၀၂၄၀၅/၀၂၅၂၇) က
ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

GA BAW

NO | MALAWM NI | LAI KA MAN

NO	MALAWM NI	LAI KA MAN
1.	GA HPAW SUM ROI	1
2.	CHYE JU DUM GA	2
3.	HTET DA AI GA	6
4.	GA HPAW	11
5.	THI LA MANGA HKAM LA AI LAM	18
6.	MUNG GA HTE LACHYUM	24
7.	(1) PA NA TI PA TA GAM	29
8.	1.(A) U RIM SHA AI JAU GAWNG	30
9.	1.(B) DAM MA PA LA SAK GALU BRANG NI KAHTAWNG	33
10.	(2) A DING NA DA NA GAM	38
11.	2.(A) LAGUT HKAN HTING GAW	39
12.	2.(B) TENG TENG MAN MAN DUT LU DUT SHA AI WA	42
13.	(3) KA ME THU MIK SA TSA RA GAM	46
14.	3.(A) MASHA NUM SHAW AI LA	48
15.	3.(B) THIT TSA NGA AI SHAYI	52
16.	(4) MU THA WA DA GAM	56
17.	4.(A) MUNG KAN SHAWNG NNAN MU THA MASU GA	57

GA BAW

NO	MALAWM NI	LAI KA MAN
18.	4.(B) GA SADI DUNG AI WA	63
19.	(5) THU RA ME RA YA GAM	71
20.	5.(A) CHYARU LABAU	73
21.	5.(B) HKYING MI DAN AI U BUK	78

THI LA AKYU

THI LA NGU AI, HKAN SA RA AI TARA.

CHYOI PRA SAN SENG YANG, SUT GAN JAT LET.

MYING RAWT JAT NNA, HKRIT KAJAWNG NNGA AI SHA.

MASHA HPAWNG SHANG LU AI SI NHKUN HTA. SADI KAP LET, DU LU NAT MUNG. NDAI MYU MANGA, LU LA KAJA AI AKYU RAI.

CHYE JU DUM GA

JAP KAW (MYIT CHYANA)

" THI LA MANGA SIN YANG HPA AKYU NGA A NI? NSIN YANG GAW HPA MARA HKAM SHA LU NA I? DAI ZAWN SA SAN YANG NGAI NCHYE HTAI NNGAI. DAM MA MANANG NI HPE SAN YU YANG AZIN AYANG KAJA AI MUNG N SANG LANG DAN MA AI. BUNG KYI NI HPE SAN SHAWK YANG PA LI NI GALU GALANG HTI NHTAWM TARA HAW DAN MA AI. TARA MADAT NGA YANG O-RAI TENG LA NGA AI NGU NNA CHYE NA AI ZAWN ZAWN TARA POI MUNG NGUT AI HTE NE KRAW HTA HPA MUNG NNGAM MAT SAI. DAI RAI MYEN HKU KA TAWN AI LAI KA SA HTI YU AI SHALOI CHYE NA AI ZAWN ZAWN MASHA NI HPE BAI NCHYE TSUN DAN NNGAI. JING HPAW HKU HTI YU LU YANG GAW GRAU CHYE NA NA RE NGU KAM NNGAI. JING HPAW ASAK KABA AI NI LAW MALAWNG HTE RAM MA NKAU MI MYEN LAIKA NCHYE

MA AI. THI LA MANGA HTE SENG AI WUT HTU JING HPAW HKU GALE TAWN AI LAI KA NGA YANG GRAI HKRAK NA WA." NGA NNA JING HPAW BUK DA MAKAM MASHAM HPUNG NING BAW WA SAMA CHYAU HPA NAW (SAMA DU WA SIN WA NAWNG A KASHA) GAW NGAI HPE TSUN AI. NGAI HTE HKAM SHA AI LAM MAREN SHA RAI TAW NGA AI RAI.

MOI LAKYIM TAW NGA AI KAW NA BUK DA SA SANA SHARIN SHAGA LAM HPE DAN DAN LENG LENG HKAM LA WA AI JING HPAW BUK DA HPUNG MASHA NI HPE SHING TAU NA MATU JING HPAW BUK DA MAKAM MASHAM HAPUNG HTA LIT NGA WA SAI RE. MYIT CHYANA MARE, WUN THU JAWNG SARA DAW BAT DAN TA THI LA WUN THA (ENT GA MAHA THAT DAM MA ZAW TI KA DAZA) HTE JING HPAW MUNG DAW SA SANA LAM HPARAN WA U CHYAW THING A CHYE JU A JAW MYIT CHYA NA MARE SA SANA HTING NU NSHAWN SHANG POI HTA SA SANA LAM NING HKRING

KABA WA HTE MU HKRUM NA AHKANG LU LA NNGAI. JING HPAW BUK DA HPUNG NING BAW WA A MALAI NGAI GAW NING HKRING KABA WA HPE JING HPAW HKU GALE KA AI LAI KA BUK BYIN PAW WA NA MATU HPYI SHAWN GARUM HPYI DAT NNGAI.

SA SANA LAM NING HKRING KABA WA A SHING TAU YA AI MAJAW YANG GUNG MARE, DAM MA TSE TI SARA DAW U PIN NYA WARA, DAM MA TSARI YA (YAWK KAW TAW YA) A THI LA MA NGA WUT HTU HPE SARA KABA DAW WE BA RI (JING HPAW THI LA SHAYI) B-Sc, H-G-P GAW JING HPAW HKU GALE KA AI MAJAW ANHTE JING HPAW BUK DA HPUNG MASHA NI MATU MANU MANA KABU HPA RAI NGA AI RAI.

NDAI THI IA MANGA WUT HTU JING HPAW LAI KA BYIN PAW WA NA MATU GALAW GUN HPAI YA AI NI RAI NGA AI YANG GUNG MARE DAM MA TSE TI SARA DAW UPIN NYA WARA (DAM MAA TSARI YA), SARA KABA DAW WE BA RI

(JING HPAW THI LA SHAYI), MUNG DAN SIM SA GAW GAP HPUNG SHANG, SA SANA LAM NIN HKRING KA BA WA DU TI YA BU HKYUK GYI MYU NYUT, SA SANA LAM HPARAN DAJU WA U ANT MAWNG HTE MU GUN NI , SA SANA LAM LAI KA DIP SHARA NING TAU HPARAN WA U NYUT MAWNG (LAIKA DIP), TEN DEP NGUT HKRA KUN PYU TA HTE LAI KA DIP YA AI KUN PYU TA GAWK NA MU MADU U NYO MIN, DAW CHYO CHYO, DAW MO MO E, DAW SAN SAN MAW, DAW MYINT MYINT E HTE MU GUN NI SUM LA SOI, SARA YE MIN NPAWT HPANG NNA NDAI THI LA MANGA WUT HTU JING HPAW LAI KA HTE SENG AI NI YAWNG HPE GRAI CHYE JU DUM AI LAM TAWK MATSIING TAWN NNGAI RAI.

NING BAW (MALAI)
JAP KAW (MU MADU)
JING HPAW BUK DA MAKAM
MASHAM HPUNG.

HTET DA AI GA

MA WE BA RI (JING
HPAW THI LA SHAYI)

HKA HPANG GARA AI WA HKA HTUNG DE DI HKRAT

MALAP NLU AI DAI SHANI GAW- HKA HPANG GARA NGA YANG HKA HTUNG DE DI HKRAT AI SHANI RE.

BUK DA LAI KA JING HPAW HKU GALE KA MATSING NA RE NGU CHYE LU AI SHALOI NSHUNG SI HPRWI RAI WA AI- MAA GADI (THA ZI) SARA DAW HTE YAWE HTUN SARA DAW JAW YA AI LAI KA NI HPE YA JANG KA GALE DAT NNGAI. HKA GRAI HPANG GARA NGA YANG KATU KA-A HKA LU DAT AI ZAWN RAI. HKAM SHA LAM HPRING CHYAT HTE LAI KA GALE MAZING AI LAM N-GUN ALU JAW YA LU NNGAI. DAI

SARA KABA DAW WE BA RI HTE JING HPAW SHA LANGAI.

ဘာသာပြန်သူဆရာကြီး ဒေါ်ဝေဘာရီနှင့် ဂျိန်းဖော အမျိုးသမီးတစ်ဦး (ဇိုးဖြူကုန်းရွာ၊ ခန္တီးမြို့နယ်)

ZAWN GALAW LU HKRA MUNG DAN SIM SA GAW GAP HPUNG SHANG, SA SANA LAM DAJU NING HKRING KABA DU TI YA BU HKYUK GYI MYU NYUT NI MUNG LAM SHAGU HTA GARUM SHING TAU YA MA AI.

MARA MU HKRUP YANG RAW DAT YA MARIT

JING HPAW WUN PAWNG SHA NI HPE BUK DA TARA A LAM CHYE NA HKRA JING HPAW HKU GALE TAWN AI LAI KA BUK NI GAW AKYU JAW NA RE. DAI HTA N-GA BUK DA TARA HPE NNA GA AI JING HPAW NI MATU NA GA HKRA MUNG AKYU JAW NA RE. SUM LA LAWM AI MAJAW LAI KA HTI MAYU AI MYIT HPE GRAU GANG LA LU NGA AI. MI ATSAWM NMU AI NI HTE LAI KA NHTI LU AI NI HPE SUM LA MADUN NHTAWM LAM MASA HPE SANG LANG TSUN DAN LU AI ZAWN RE AKYU NI NGA NGA AI RAI.

GAW TAMA BUK DA MYAT TSWA HPARA GAW MYEN NRE. INDIYA HTE NI PAW LAMU JARIK RAI NGA AI LUNG BI NI KAW NA THET CHYA THA KI AMYU SHE RAI NGA AI. RAI TIM BUK DA LAI KA HPE MYEN HKU KA DIP SHA PRAW AI SHALOI MYEN SHAWA MASHA CHYE NA NAMATU MYEN BU HPUN PALAWNG HTE SUM LA SOI MA AI. DAI HTE MAREN JING HPAW HKU GALE AI LAI KA BUK A MATU JING HPAW HKING NI HTE SUM LA SOI NNA BANG DAT AI RAI. JING HPAW WUN PAWNG SHA NI RAI NGA AI JING HPAW, HKA. HKU, RA WANG, AZI, MARU, LASHI, LISU (LA SAW) DAI ZAWN RE BU HPUN PALAWNG NI HPE MAI ANG AI HKU SOI BANG TAWN AI RAI. DAI ZAWN KA GALE AI SHALOI SHUT SHAI AI LAM NI NGA WA YANG NGAI KA GALE AI WA A NCHYE NCHYANG AI LAM A MAJAW SHE RE NGU NNA HKAM LA NNGAI RAI.

KA GALE NGUT SAI LAI KA BUK NI

1991. NING HTA MA GATI, THA TSI (BAT DAN TA PIN NYA THA MI)A NPAWT NHPANG BUK DA MAKAM MA SHAM LAI KA HTE YAWE HTUN (BAT DAN TA TI LAW KA THA RA) **A BUK** DA WIN KADUN DAWK, 1992-NING **HTA** SARA MIN YU WE A 38-HPRA MIN **GALA**, 1993-NING HTA MAWNG ANT, **MAHA WIK** ZA (U ANT MAWNG, SA **SANA LAM** HPARAN TA JU WA) A BUK DA **TA** SHUM CHYUM LAI KA (DAW LANGAI) HPE KADUN DAWK SHAGYIP NNA GALE KA NGUT SAI RAI.

YA 1995-NANG HTA DAM MA TSE TI SARA DAW U PIN NYA WARA A THI LA MAN GA WUT HTU HPE GALE KA DAT NNGAI RAI.

GALE KA AI WA A KYU HPYI

NGAI GAW NDAI JING HPAW HKU GALE KA LAJANG AI LAM N-GUN JAW ALU JAW YA LU AI, KAJA AI LAM KUSU

GAM TSAW RA SHAWANG MYIT A MAJAW.

1. WI PAT THANA TARA SHAKUT LU U GA.
2. NDAI PRAT HTA NAN MET NYAN HPU NYAN LU LA NNA NIK BAN HPE MU MADA LU MAYU NNGAI.
3. BUK DA LAI KA JING HPAW MYU SHA NI YAWNG A LATA DE DU LU U GA
4. JING HPAW NI YAWNG HTI HKRUP MU GA.
5. JING HPAW NI YAWNG BUK DA TARA A LACHYUM HPE CHYE NA MU GA.
6. CHYE NA AI HTE MAREN HKAN SA SHATUP LU MU GA.
7. HKAN SA SHATUP AI HTE MAREN AKYU HKYAM SA LU LA MU GA.
8. NGAI HPYI AI LAM NI YAWNG ALAWAN HPRING TSUP WA U GA.

MA WE BA RI
(JING HPAW THI LA SHAYI)
(B.Sc, H-G-P.)

SARA KABA DAW WE BA RI HTE JING HPAW CHYU RUM SHA NI

ဘာသာပြန်သူဆရာကြီး ဒေါ်ဝေဘာရီနှင့် ကချင်တိုင်းရင်းသားများ (ခန္တီးမြို့နယ်၊ ကင်းတော်ကျေးရွာ)

GA HPAW

U PIN NYA WARA (DAM MA TSARI YA)

NDAI THI LA MANGA GAW LAW KUK TARA A MATU MET NYAN, HPU NYAN, NIK BAN A NPAWT TARA LANGAI RAI NGA AI. DAI HTE MAREN WUN PAWNG MYU SHA YAWNG A MYIT SAT LAWAT HTE LAI LEN AKYANG TSAW DEP WA NA MATU MUNG AHKYEK LA AI TARA U PADI LANGAI RAI NGA AI. NDAI THI LA MANGA HPE NPAWT NHPANG U PADI HKU NNA MADUN TAWN NHTAWM MUNG KAN TING HPE UP HKANG GA AI PRAT LANGAI MI PYI NGA GA AI RAI. DAI PRAT GAW MUNG KAN NNAN SHAWNG PRAT E RAI NGA AI. UP HKANG AI WA GAW HPARA LAWNG TSET CHYA WATE HKAW SENG KABA WA RAI NGA AI. HKAW DUNG AI MARE SHARA GAW BUK DA PARI NIK BAN SHANG AI (SI AI SHARA) KU THI NA YUNG KAW RE.

DAI TEN HTA TSET CHYA WATE HKAW SENG KABA WA GAW TINANG A THI LA HPUNG A AKYU, PA RAMI AKYU NING MAI A MAJAW DU WA AI TSET CHYA YA DANA JAWN HPA HTE ZIN LAWNG MALI, MYIN MU BUM LANGAI MUNG KAN GA TING HPE SHING GRUP GIN WAN U AI. DING DUNG ZIN LAWNG KAW NNA SIN PRAW ZIN LAWNG (MUNG KAN SIN PRAW MAGA) DE DU WA AI SHA LOI SIN PRAW GIN WANG MUNG DAN HKAW HKAM NI GAW MUNG MASHA NI HTE RAU HKUNG GA KAM SHAM LET HKAP TAU LA MA AI. "MADU TSET CHYA WATE HKAW SENG WA, NANG DU SA WA AI GAW KAJA AI DU SA WA AI LAM RE. NDAI SIN PRAW GIN WANG MUNG DAN NI MUNG NANG MADU TSET CHYA WATE HKAW SENG KABA WA A MUNG DAN NI NAN RAI NGA AI. UP HKANG JE YANG U." NGU NNA SHAWK TSUN MA AI RAI.

DAI SHA LOI TSET CHYA WATE HKAW SENG KABA WA GAW HKAW HKAM HTE MUNG MASHA NI YAWNG

HPE NPAWT HPANG U PADI MYU MANGA HPE MADUN YA U AI RAI.

1. SHI ASAK HKUM SAT.
2. SHI RAI HKUM LAGU.
3. SHI NUM, SHI LA HKUM SHAW.
4. NTENG AI GA HKUM TSUN.
5. NANG CHYE AI BAW HKUM LU, HKUM SHA.

DAI ZAWN MADUN YA NHTAWM UP HKANG AI HKAW HKAM NI GAW SHAWOI HTA NING LEN AKANG HPE SHA HTA LANG MU NGU AHKANG JAW U AI. DAI HTE MAREN DING DA ZIN LAWNG HTE SIN NA ZIN LAWNG MUNG DAN NI DE MUNG SHING GRUP GIN WAN U AI. DAI RAI NNA MUNG KAN TING HPE UP HKANG LU U AI RAI. HKAW HKAM NI HTE MUNG MASHA NI MUNG HKUNG GA KAM SHAM LET HKAN SA MA AI MAJAW SIM SA NGWI PYAW AI MUNG DAN LANGAI BYIN PAW WA AI RAI.

DAI THI LA MANGA CHYU HTE SHA MUNG KAN TING NGWI PYAW SIM SA

WA LU AI NGU AI LAM GAW BYIN MAI AI SHING RA MAKA RAI NGA AI. TENG NAN BYIN MAI NGA AI RAI. UP HKANG AI ATSU YA HKAW HKAM NI HTE MUNG MASHA NI YAWNG.

1. PA NA TI PA TA GAM HPE KOI GAM YU U. MASHA SAT HKRUP AI YA ZAWUT AMU NI YAWM HKRAT MAT LU NA RE. DAI HTA N-GA MUNG KAN MUNG DAN HPYEN WAN MAJAN NI PYI SIM SA MAT NA RE.

2. A DING NA DA NA GAM HPE KOI GAM YU U. LAGU LAGUT DAMYA KASHUN KASHE RE AI AMU NI HTE SHUT HPYIT JAI LANG AI LAM NI MAT HKOI WA NA RE.

3. KA ME THU MIK SA TSA RA GAM HPE KOI GAM YU U. DING HKU KATA HTA NUM HTE LA LANGAI HTE LANGAI NTSEN AI LAM NNGA MAT NA RE. NUM LAW, LA LAW, LASHI LABAI TAWN AI LAM NNGA MAT NA RE. DAI HTA N-GA YA PRAT MUNG DAN SHAGU HTA DU

HKRA NGA AI AIDS-ANA HKRIT HPA PYI MAT HKOI LU NA RE.

4. MU TA WA DA GAM HPE KOI GAM YU U. MASHA SHADA DA NKAM AI MYIT NI MAT HKOI WA NNA SADI THIT TSA GRIN WA NHTAWM GANG PAW LA AI TSING HPUN NI PYI TSI MAWAN TAI WA LU NA RE.

5. THU RA ME RA YA GAM HPE KOI GAM YU U. YA PRAT MUNG KAN NU NUM NI MYIT TSANG KAHTET BU NGA MA AI NANG CHYE AI YA HPYEN KA NI KAJAM LU SHA AI LAM NI, DAI HTE MATUT MAHKAI NGA AI YA ZAWUT AMU NI MAT HTUM WA LU NA RE.

DAI RAI NNA BUK DA HPARA A HAW TSUN DAN AI LAM NI GAW SHING RA MAKA HTE PRE NGA AI NGU TSUN LU AI RAI. DAI MAJAW BUK DA GAW NDAI THI LA MANGA HPE HPARA BYIN PAW AI HPANG SHE HAW AI NRAI. TSET CHYA WATE HKAW SENG BYIN AI PRAT HTA MUNG "PIN TSA THI LA U PADI" NGU NNA HAW DAN U AI RAI.

NDAI THI LA MANGA WUT HTU LAI KA HTA THI LA MANGA HKAM LA GAW GAP AI LAM,

1. MASHA ASAK SAT AI MAJAW BUNG AI AKYU MATUT BYIN PAW AI LAM. MASHA ASAK NSAT AI SHA KOI GAM AI MAJAW ASAK GALU AI LAM.

2. LAGU AI MAJAW MARA HKAM SHA AI LAM. THAM MA AZI WA TENG MAN AI HKU DUT LU DUT SHA AI MAJAW AKYU KAJA NGA AI LAM.

3. NAM PYAW HKAN GALAW AI BRANG TSAWM BRANG ZET GAW HPANG NA PRAT HTA NUM MYIT MYIT AI LA TAI WA AI LAM. THIT TSA NGA GRIN, GA SADI DUNG AI NUM WA A THIT TSA MARAI A MAJAW TSI MAWAN BYIN TAI WA AI LAM.

4. MU THA (MUSU GA) TSUN AI MAJAW HKRIT HPA MARA HKAM SHA AI LAM. SADI THIT TSA GRIN NGA AI WA SHING KANG RAWNG DIK AI LAM.

5. HPUN LABRA NTSIN JAHKU KAW NA CHYARU BYIN TAI WA AI MAU MWI LABAU. PRAT RAM MA HPE KAWA GAW KAJA WA HKRA WOI AWN LA AI LAM.

DAI NI HPE MAU MWI (WUT HTU) NI HTE SHAKUT KA KAHKYIN TAWN NNGAI RAI. DAI RAI NNA NDAI THI LA MANGA WUT HTU HPE HTI YU SAGAWN, HKAN SA AI MAJAW MASHA YAWNG KYANG LAI LEN KAJA WA NNA MYIT SAT MYIT SA TSAW DEP WA U GA. DAI HTA N-GA KAJA AI AKYU HKYAM SA NI HPE LU LA U GA NGU MYIT DUM DAT NNGAI RAI.

U PIN NYA WARA (DAM MA TSARI YA)
DAM MA TSE TI SARA DAW

THI LA MANGA HKAM LA AI LAM

(1) NAW DING NYAWM AI LAM

HPARA TARA THAN-GA NGU AI RATANA MASUM NI HPE NAW DING NYAWM AI SHALOI " LAGAW, LATA, LAHTAN, NCHYANG LATUM, LAHPUT, MYU MANGA RAP RA U GA " NGA AI HTE MAREN HKRA AI LAM MYU MANGA HTE MASUM LANG NAW RA AI RAI.

DAI ZAWN NAW AI SHALOI -

BUK DAN PUZE MI -	BUK DAN, MYAT TS WA. HPARA HPE. PUZE MI, DAW JAU N-NGAI HPARA.
DAMMAN PUZE MI -	DAMMAN, TARA MYAT HPE. PUZE MI, DAW JAU N-NGAI HPARA.

THAN GAN PUZEMI - THAN ÇAN, THAN GA MYAT HPE. PUZE MI. DAW JAU N-NGAI HPARA.

DAI ZAWN TSUN NNA NAW DING NYAWM RA AI RAI.

(2) AW KA THA NAW AI GA

AW KA THA, AW KA THA, AW KA THA. KA YA GAM, WATSI GAM, MANAW GAM NGU AI GAM MASUM NI HTA GAM LANGAI NGAI HTE SHUT SHAI HKRUP AI RAI YANG, DAI MARA NI HPE MAT HKOI NA MATU PAHTAMA, DUTIYA, TATI YA-KALANG, LAHKAWNG LANG. MASUM LANG RAI HKRA HPARA YATANA, TARA YATANA, THAN GA YATANA MYAT MASUM (NU WA SARA) NI HPE HKUNG GA LA RA TA KA UP LET NAW KU DAW JAU, MYIT SHAGRIT LET, NAW DING NYAWM NNGAI MADU HPARA.

NAW DING NYAWM LU AI AKYU A MAJAW APE MALI, KAT MASUM, MARA HPRING AI SHARA MATSAT, HPYEN MYU MANGA, WI PAT TI TARA MALI, BYA THANA TARA MANGA NI KAW NA TEN SHAGU LAWT LU AI RAI NNA MET TARA, HPU TARA, NIK BAN TARA MYAT HPE LU LA MAYU NNGAI MADU MPARA.

THI LA JAW AI WA GAW KYU HPYI SHAMAN YA AI SHALOI " JAW AI SHAMAN GA HTE HPRING TSUP MAYU NNGAI " NGU NNA TSUN RA AI RAI.

(3) THARA NA GUNG THI LA HPYI AI LAM

AHAN BAN TE TI THARA NE NA THAHA PIN TSA THI LAN DAM MAN YA TSA MI. ANUK GAHAN KAT TWA THI LAN DE HTA ME BAN TE.

DU TI YAM PI AHAN BAN TE TI THARA NE NA THAHA PIN TSA THI LAN DAM MAN YA TSA MI, ANUK GAHAN KAT TWA THI LAN DE HTA ME BAN TE.

ဓာသနာ့ဇေတ်တိုက်၊ တားပြန်ပွားရေးဦးစီးဌာန

ထမ္မာဝေအေး–ရန်ကုန်

TA TI YAM PI AHAN BAN TE TI THARA NE NA THAHA PIN TSA THI LAN DAM MAN YA TSA MI, ANUK GAHAN KAT TWA THI LAN D.. HTA ME BAN TE.

THI LA JAW AI WA GAW " YA MAHAN WADA MI. THAN WADE HTA" NGU AI SHALOI " A MA BAN TE RE HPARA" NGU NNA TSUN RA AI RAI.

(4) HPARA NAW DING NYAWM AI LAM

NAMAW TAT THA BAGA WATAW ARAHA TAW THAM. MA THAM BUK DAT THA.

NAMAW TAT THA BAGA WATAW ARAHA TAW THAM MA THAM BUK DAT THA.

NAMAW TAT THA BAGA WATAW ARAHA TAW THAM MA THAM BUK DAT THA.

(5) THARA NAGUNG GAW GAP AI LAM

BUK DAN THARA NAN GIT SA MI.
DAM MAN THARA NAN GIT SA MI.
THAN-GAN THARA NAN GIT SA MI.

၂၇၀၁၇

DUTI YAM PI BUK DAN THARA NAN GIT SA MI.

DUTI YAM PI DAM MAN THARA NAN GIT SA MI.

DUTI YAM PI THAN-GAN THARA NAN GIT SA MI.

TA TI YAM PI BUK DAN THARA NAN GIT SA MI.

TA TI YAM PI DAM MAN THARA NAN GIT SA MI.

TA TI YAM PI THAN-GAN THARA NAN GI SA MI.

THI LA JAW AI WA GAW "TI THARA NA GA MANAN PA RI PUNG NAN" NGU TSUN AI SHALOI "A MA BAN TE RE HPARA" NGU TSUN RA AI RAI.

(6) THI LA MANGA THIK HKA PUK HKAM LA GAW GAP AI LAM

1. PA NA TI PA TA WE RA MANI THIK HKA PADAN THAMA DI YA MI.

2. A DING NA DA NA WE RA MANI THIK HKA PADAN THAMA DI YA MI.
3. KA ME THU MIK SA TSA RA WE RA MANI THIK HKA PADAN THAMA DI YA MI.
4. MU THA WADA WE RA MANI THIK HKA PADAN THAMA DI YA MI.
5. THU RA ME RA YA M IT ZA PAMA DA HTA NA WE RA MANI THIK HKA PADAN THAMA DI YA MI.

THI LA JAW AI WA GAW " TI THARA NE NA THAHA PIN TSA THI LAN DAM MAN THA DU·KAN KAT TWA AP PAMA DE NA THAM PA DE HTA " NGU NNA TSUN AI SHALOI " A MA BAN TE RE HPARA " NGU TSU N RA AI RAI.

DAI HPANG THI LA HKAM LA AI NI GAW" BUK DAN PU ZE MI, DAM MAN PU ZE MI, THAN GAN PU ZE MI" NGU TSUN NHTAWM HKRA AI LAM MYU MANGA HTE MASUM LANG BAW JAHKRAT NAW DING NYAWM RA AI RAI.

THI LA MANGA GAW GAP AI LAM NGUT SAI.

MUNG GA HTE LA CHYUM

AW KA THA - NGU AI GA GAW "NAW DING NYAWM NA A HKANG JAW RIT" NGU NNA HKANG HPYI AI GA RAI NGA AI. HKUM HTE GALAW AI HPE KA YA GAM, N-GUP HTE TSUN SHAGA AI HPE WATSI GAM, MYIT HTE MYIT MANG AI HPE MANAW GAM NGU MA AI RAI. DAI GAM MASUM HTA LANGAI NGAI HTE MOI SHUT SHAI HKRUP AI RAI YANG DAI GAM MARA NI MAT HKOI NA MATU NAW DING NYAWM AI RAI NGA AI. GRAU NNA NAM NAK NGA NA MATU MASUM LANG TSUN RA AI RAI. RA TANA MASUM HTE ANG KATUT WA AI SHALOI TSAW DAP MYIT HPE JAHKRAT NNA NAW DING NYAWM RA NGA AI RAI.

DAI ZAWN NAW DING N YAWM AI SHALOI RA TANA MASUM HTE KANU KAWA, SARA NI NTSA SHUT SHAI LAI SAI MARA NI MAT HKOI LU AI RAI. JING

HKU LANGAI NGAI A NTSA TI NANG SHUT SHAI LAI WA SAI MARA NI HPE DAI JING HKU HPE HPYI NEM AI SHALOI RAW DAT MAT HKOI MAT AI ZAWN RAI NGA AI.

SHI ASAK SAT AI LAM, LAGU AI LAM, KA MA GUNG HTA SHUT SHAI AI LAM, MASU AI LAM, ZAWN RE MARA NI GAW KOI GAM YANG SHE KU SU N-GUN LAW HTAM AI MAJAW A-KU SU TARA YAWM WA NNA MAT HTUM WA LU NA RE.

KAJA AI KU SU LAW LAW GALAW NA AHKANG NLU AI BUNG PRAT NI HPE APE NGA MA AI. NGARAI, DU SAT, PYIK TA, ATHU RAKE NI RAI NGA AI. KAT MASUM NGU AI GAW LAK NAK HTE SAT HKRUM AI LAM, ANA AHKYA DU HKRUM AI LAM, KAW SI HPANG GARA AI LAM NI A MAJAW HTEN BYAK

HKRUM AI LAM HPE KAT MASUM NGA MA AI RAI.

MARA HPRING AI SHARA MATSAT NGU AI GAW MARA NGA AI SHARA, N-KAJA AI SHARA NI HPE NGA MA AI.

HKA, WAN, LAGUT, NHKRU AI KASHU KASHA HTE HKAW HKAM NI A HPYEN HPE HPYEN MYU MANGA NGA MA AI RAI.

HTEN BYAK HTEN RUN AI LAM HPE WI PAT TI, NGA MA AI. JING HKU JING YU, SUT GAN ZAWN RE NI HTEN BYAK AI HPE BYA THANA TARA NGA MA AI. NAW DING NYAWM DAT AI MAJAW LU LA AI KUSU GAM MYIT SHAWANG A AKYU A MAJAW DAI HPYEN A MYU MYU KAW NA LAWT MAYU NNGAI NGU NNA HPYI AI LAM RE.

THI LA HPYI AI LAM LA CHYUM

MADU HPARA NGAI TAPE WA GAW THARA NA GUNG MASUM HTE GUM HPAWN THI LA MANGA HPE HPYI.

NNGAI. SHA GRAU AI HKU NNA NGAI TAPE HPE THI LA MANGA JAW YA RIT NGU NNA TSUN AI LAM RE. NAM NAK TAWN AI HKU NNA MASUM LANG TUP TUP HPYI MA AI RAI.

NAMAW TAT THA

"LAK LAI AI PU ZAW LAM HPE HKAM LA GING AI HKUMTSUP AI TARA NI HPE NSHUT NSHAI TI NANG NAN CHYE AI WA, DAI MYAT TSWA HPARA HPE NAW DING NYAWM NNGAI RAI" NGU NNA THIK HKA PUK RE N- GAW GAP YANG HPARA NAW KU AI LAM RE.

THARA NA GUNG

MYAT TSWA HPARA HPE NAW KU KAM HPA GING AI WA RE NGU SHANI KAHTEP NNGAI. TARA MYAT HPE NAW KU KAM HPA GING AI LAM RE NGU SHANI KA HTEP NNGAI. ARIYA THAN GA HPE NAW KU KAM HPA GING AI WA RE NGU SHANI KAHTEP NNGAI NGU NNA

MYIT LAWM KAM HPA LET HTI TSUN GAW GAP AI PHE THARA NA GUNG GAW GAP AI LAM NGA MA AI RAI.

THI LA MANGA THIK HKA PUK

1. SAK HKRUNG DU SAT, NSAT NA, THIK HKA HKAN NA NNGAI.
2. SHI RAI N LAGU NA, THIK HKA HKAN NA NNGAI.
3. KA MA MIK SA, NSHUT NA, THIK HKA HKAN NA NNGAI.
4. MU THA MASU GA, NTSUN NA, THIK HKA HKAN NA NNGAI.
5. CHYARU NANG HPA, NLU NSHANA, THIK HKA HKAN NA NNGAI.

(1) " PA NA TI PA TA GAM "

MASHA THE SAK HKRUNG MAHKRUNG DU SAT NI A ASAK HPE SAT MAYU AI MYIT TSE TA NA HTE SI HKRA SAT AI GAW PA NA TI PA TA GAM NGA MA AI RAI.

DAI GAM HPE GALAW AI WA GAW -

1. BYIN MA BYIN PRAT NI HTA LAGAW LATA NHKUM DAW HTEN CHYE NGA AI.
2. MASHA NI SAT AHPYA AI HKRUM CHYE NGA AI.
3. ANA AHKYA LAW HTAM CHYE NGA AI.
4. ASAK KADUN CHYE NGA AI.
5. APE NGARAI DE DI HKRAT CHYE NGA AI.

   DAI ZAWN RE N-KAJA AI MARA NI HPE HKAM SHA LU NA RE.

1. (A) U RIM SHA AI JAU GAWNG

THA WUT HTI MUNG DAN, ZE TAWUN JAWNG WANG SHING JUT E JAWNG LANGAI MI NGA AI. DAI JAWNG E BUNG KYI LANGAI MI GAW KU NTSA HTAP LAP LET AGYING AGAMG MACHYI TAW NGA AI RAI. BUNG KYI WA A HKUM KAW MAHKAW SI DARAM CHYA HKYA SI DARAM, UK SHIT SI DARAM RE ANA SHA KRWI KABA NI ACHYA MADI LET SAMIT JAHKRAT NA SHARA PYI NNGAM HKRA ANA BYIN TAW NGA U AI RAI. BUNG KYI WA A HKUM TING YET BAT MANAM NGA AI RAI. LAJANG NA WA LANHAI MI MUNG NNGA AI RAI.

MUNG KAN MASUM A KAM HPA GING AI WA RAI NGA AI MYAT TSWA HPARA GAW MAKAU E NGA AI WAN SUM KATA E HPUN LUM DI MI TUN NHTAWM GI LA NA (MACHYI AI) BUNG KYI KAW SA WA U AI RAI. DAI SHALOI SHE KAGA BUNG KYI NI SHING GRUP SA WA NHTAWM GI LA NA BUNG KYI A HKUM KAW NA SANG KAN NI HPE HKRUT GALAI YA LET, ANA TAWNG

1. SAT ZING RI AI NI BUNG AI MARA HKAM SHA NGA AI LAM.

၁။ သတ်ဖြတ်ညှင်းဆဲသူများ တူသောအပြစ် ခံရပုံ။

KABA NI HPE HKUP NTSIN HTE KASHIN YA MA AI RAI.

DAI SHALOI SHE GI LANA BUNG KYI GAW SAK SA AI LAM LU LA NHTAWM ZIM LET YUP HKRING TAW NGA AI RAI.

NDAI BUNG KYI HPA MAJAW NDAI DARAM NA DU AI ANA HPE MATSAN MAYAN MARA HKAM SHA TAW NGA A NI? A KYAUNG NGA AI RAI. MUNG KAN E A KYAWNG NNGA AI SHA HPA MUNG NBYIN LU AI RAI. NDAI BUNG KYI GAW MOI LANG MINA PRAT HTA U RIM SHA AI JAU GAWNG BYIN TAI GA U AI RAI. U MYU HKUM HKRA HPE RIM NNA HKAW HKAM WA POI DAW SHAT A MATU JAW YA AI WA RE. NGAM AI U NI HPE DUT SHA U AI. DAI NI DUT NNA NMA AI U NI HPE NLU PYEN HKRA SING KAW HTE LAGAW NI HPE ZING RI ZING RAI DAW KAU YA U AI RAI.

U NKAU MI HPE HPANG SHANI SAT DUT U AI. NKAU MI HPE LAHKAWNG MASUM YA NA JANG SHE SAT DUT U

AI RAI. DAI HKU NNA U NI GAW MANU MANA DU HKA TSIN YAM HPE TEN NA NA HKAM ,SHA AI HPANG SHE SAT HKRUM MA AI RAI. DAI NKAJA AI PA NA TI PA TA GAM NGU AI AKYAWNG HTE BUNG AI MARA DAW HPE YA PRAT HTA NDAI BUNG KYI HKAM SHA TAW NGA AI RAI.

MADU HPARA GAW TARA DAM MA HAW TSUN DAN AI SHALOI DAI GI LA NA BUNG KYI WA THIT TSA MALI TENG MAN AI TARA HPE MU CHYE NHTAWM SI MAT WA U AI RAI.

DU SAT NI HPE ZING RI Z ING RAT SAT AI LAM AKU SU GAM A MARA GAW HKRIT HPA RAI LA NGA AI RAI. MASHA ASAK HPE SI HKRA GALAW JANG TI NANG MUNG ASAK KADUN AI, ANA AHKYA LAW AI DAI MARA SHUT HPYIT NI HPE LU LA U AI RAI. HKRI HPA HPUN HPE HKAI AI WA GAW HKRI HPA NAM SI HPE LU SHA AI ZAWN RAI NGA AI.

SAK HKRUNG DU SAT, NSAT NA, THIK HKA HKAN NA NNGAI.

1. (B) DAMMA PA LA SAK GALU BRANG NI KAHTAWNG

MOI SHAWNG DE BYAN MADAT HKAW HKAM UP HKANG AI BA RA NA THI MUNG DAN HTA, DAM MA PA LA NGU AI KAHTAWNG KABA LANGAI MI NGA AI. KAHTAWNG MASHA NI GAW PANA TI PA TA ZAWN RE NKAJA AI TARA NI HPE KOI GAM NHTAWM U PUK THI LA NI HPE GAW GAP HKAN SA MA AI RAI. KU SU TARA NI HPE GALAW MA AI. HPARA ALAWNG GAW DAI KAHTAWNG AGYI WA MAHA DAM MA PA LA NGU AI WA A SHADANG SHA SA GAIT U AI. DAM MA PA LA SHADANG WA NGU MA AI RAI.

DAM MA PA LA SHADANG WA GAW ASAK APRAT RAM WA AI SHALOI DAK KASU MUNG E DI THA PA MAWK HKA SARA KABA KAW SA NNA HPA JI SHARIN U AI RAI. TAPE JAWNG MA MANGA TSA A NING BAW TAI WA U AI RAI.

LANI MI HTA PA MAWK HKA SARA KABA WA A KASHA MAGAM WA A KAJAWNG SHA SI MAT AI SHALOI, KANU KAWA MAKYKIN JING HKU NI HTE TAPE JAWNG MA NI GAW YAWN HKRAP NHTUM RAI MA AI. RAI TIM DAM MA PA LA GAW MYI PRWI KAHTE MI PYI NHKRAT AI RAI. SHI GAW PA MAWK HKA KABA A KASHA ASAK RE NDING LA YANG SI MAT AI LAM HTE S ENG NNA MAU DIK U AI. MYIT N-GUT U AI RAI. " NAW KAJI NING LEN HPA MAJAW SI HTAN MAT A NI ? ASAK NAW KAJI AI TEN SI MAT AI GAW SHING RA HTE NPRE NGA AI. " NGU TSUN TAW NGA U AI RAI.

DAI GA HPE NA AI SHALOI KAGA JAWNG MA NI GAW SHI HPA MUNG NCHYE AI WA LANGAI RE NGU HKU NNA DING LIK MA AI RAI. PA MAWK HKA SA RA KABA WA SHI HPE SHAGA SAN YU AI SHALOI, DAM MA PA LA SHADANG WA GAW " ANHTE KAHTAWNG HTA SI HTAN AI LAM GAW ASAK NAW KAJI AI NI HTA BYIN DU AI LAM NNGA AI. " NGU NNA BAI NHTANG TSUN U AI.

PA MAWK HKA SARA RABA GAW DAM MA PA LA TSUN AI GA GAW MYIT YU HPA LANGAI RE. TA TUT SAGAWN NA MATU BAI NAM NRA LANGAI HPE TING SAN KATA BANG LET HPYE NHTAWM DAK KASU MUNG KAW NA PRU WA U AI RAI. DAM MA PA LA KA HTAWNG DE DU BANG WA U AI RAI. KAHTAWNG AGYI WA MAHA DAM MA PA LA HTE HKRUM AI SHALOI " DAK KASU MUNG E HPA JI SHARIN NGA AI NA KASHA DAM MA PA LA SHADANG WA SI MAT SAI. DAI MAJAW SHI GA SA SHANA AI RE " NGU TSUN U AI RAI.

DAM MA PA LA NTA MASHA NI GAW " NMAI BYIN AI SARA KABA E, NE KASHA DAM MA PA LA SHADANG WA NSI AI GAW. SI AI WA KAGA WA LANGAI NGAI SHE RAI NA RE "NGU TSUN MA AI RAI.

DAI SHALOI PA MAWK HKA SARA WA GAW LA SA WA AI NRA HPE SHAW DAN U AI RAI. " NDAI NRA GAW GWI, BAI NAM NI A NRA SHE RAI NA RE. SARA

KABA WA NTENG AI HPE HKUM TSUN" " NGU NNA DAM MA PA LA NTA MASHA NI GAW NHKAP LA MA AI RAI.

DAI SHALOI PA MAWK ,HKA SARA KABA WA GAW MANU MANA MAU DIK MAT NHTAWM " NAN HTE KAHTAWNG E HPA MAJAW ASAK KAJI AI NI NSI MA NI? " NGU NNA SAN YU U AI RAI.

DAI SHALOI MAHA DAM MA PA LA KAHTAWNG AGYI WA GAW " SARA, AN HTE AMYU ARU ARAT, ANHTE KAHTAWNG MASHA NI GAW JAW YA AI DA NA, SHI ASAK SAT AI ZAWN RE KAW NA KOI GAM AI LAM THI LA, TARA NI HPE LABU ZAWN NGANG KANG HKRA HKAN SA GA AI" NGU NNA ASAK GALU NA LAM AKYAWNG TARA NI HPE TSUN DAN U AI RAI.

DAI SHALOI SHE SARA KABA WA GAW NA KASHA DAM MA PA LA SHADANG WA A TSUN SHAGA GA TENG NTENG SAGAWN NA MATU SA WA AI RE LAM TSUN U AI. ASAK GALU NA LAM

AKYAWNG TARA NI HPE PE LAI KA HTA KA MATSING LA U AI RAI. 3-YA DARAM MANAM NGUT . . HPANG BAI NHTANG MAT WA U AI RAI.

KAGA NI ASAK HPE KADUN HKRA NSAT AI SHA KOI GAM AI MAJAW BUNG AI AKYU DAW RAI NGA AI ASAK GALU LU AI RAI. DWI HPA HPUN HPE HKAI AI WA GAW DWI AI NAM SI HPE SHA LU NA RAI.

PA NA TI PA TA WE RA MANI THIK HKA PADAM THAMA DI YA MI.

---- ---- ---- ----

(2) A DING NA DA NA GAM

MADU GAW MYIT HKRUM LET NJAW N-YA AI ARAI HPE LAGU LA AI LAM, KASHUN LA AI LAM, MASU MAGAW NNA NTENG NMAN AI HKU GALAW LA AI LAM NI GAW A DING NA DA NA GAM NGA MA AI RAI.

DAI ZAWN NTARA AI HKU LU LA AI WA GAW-

1. A PE NGARAI DE DI HKRAT CHYE NGA AI.
2. SUT GAN ARUNG ARAI LU HKRA NTAM LA LU CHYE NGA AI.
3. NGA MANGA LU MALU SUT GAN NI HPE MUNG HKA- WAN HKAW- HKAM LAGUT- SUT HKAM KASHU KASHA NHKRU NI JA HTEN SHAMA AI MAJAW HTEN RUN MA MAT CHYE NGA AI.
4. MATSAN CHYAREN REN CHYE NGA AI.
5. KAW SI HPANG GARA CHYE NGA AI. DAI ZAWN RE NKA JA AI MARA NI HPE LU LA CHYE NGA AI RAI.

2.(A) LAGUT HKAN HTING GAW

MOI SHAWNG DE BA RA NA THI MUNG HTA MUNG MASHA NI GAW TAN SAUNG MUNG SHATA (KALA TA) HPRING SHANA E POI GALAW CHYE MA AI. DAI POI DE SA MAYU AI HTING GAW LANGAI NGA AI RAI. MADU JAN WA GAW NTA E LU AI BU HPUN PALAWNG NI HTE DAI POI DE NKAM SA U AI RAI. HKRAK DIK HTUM, TSAWM DIK HTUM NI HPE BU HPUN NHTAWN RAU RUN RAI HKAWM MAYU U AI RAI.

MADU JAN GAW TSAWM DIK BU HPUN RAI HPE NLU LA JANG POI DE NHKAN NANG MAYU NGA NNA TSUN AI MAJAW, MADU LA WA GAW TSAW RA LA AI MAJAW NNGA LU NU AI. DAI MAJAW HKAW HKAM A ARUNG ARAI GAWK DE SHANA MASHA ZIM, TEN HTA AHTU AJE LAGU LA U AI RAI. DAI SHANA NAN RIM HKRUM KATUT U AI RAI.

DAI LAGUT HPE A DUP GAYET GIT DUN NHTAWM HKAW HKAM KAW SA JASHAWN MA AI RAI. HKAW HKAM GAW U DANG HTA SHOI NNA HPRI HTE ACHYAW SAT NA MATU AHKANG JA HKRAT DAT U AI.

DAI MAJAW SHI HPE LUP KAWNG KAW HPRI HTE SHOI TAWN DA MA YANG U HKA NI GAW DAI LAGUT A BAW NTSA SA HKRING NHTAWM SHI MYI TUM NI HPE MANAW HTE ACHYE BAW SHA MA AI. DAI RAI NING LEN LAGUT GAW SHI HKUM NA WE DANA ANA HPE NDUM LU U AI. NTA E SHI HPE LA DING DA NGA NA SHI MADU JAN HPE CHYU MYIT DUM NGA U AI RAI. TSAW RA DIK AI MADU JAN TSAWM TSAWM HTE RAU RUN NNA POI YU NA AHKAW AHKANG NHKRUP AI WA NGU NNA MYIT NDIK RAI NGA U AI RAI. SHI GAW DAI SHARA

3. LAGU CHYE AI NI MARA HKAM SHA NHTAWM MATSAN CHYAREN REN AI LAM.

၃။ ခိုးတတ်သူများ အပြစ်ဒဏ်ခံရ၍ မွဲပြာကျတတ်ပုံ။

KAW NAN SI MAT NNA NGA RAI DE DU MAT WA U AI RAI.

THAM , MA A ZI WA-TARA HTE BUNG PRE LET GALAW GUN HPAI SHA AI GAW MUNG KAN THAN THARA KAJA HTUM RAI NGA AI.

SHI RAI N LAHGU NA, THIK HKA HKAN NA NNGAI.

• • • • • • • •

2.(B) TENG TENG MAN MAN DUT LU DUT SHA AI WA

KABA LANGAI MI HTA HPARA ALAWNG GAW THE RI WA GING WANG HTA YOI HPAGA LA LANGAI BYIN LAI WA SAI RAI. SHI HTA LAW HPA KABA LA AI MANANG YOI HPAGA LA LANGAI MUNG NGA AI RAI. SHAN LAHKAWNG GAW "NI LAWA" HKA AW RA HKRAN E NGA AI "ARI HTA PU RA" MARE KAW YOI SA DUT DUT RAI MA AI. SHI SHARA NE SHARA, SHI DUT NA LAM, NGAI DUT NA LAM NGU N NA "GAT DUT SHARA" HPE GARAN TAWN NHTAWN DUT MA AI. LANGAI WA A DUT SHARA HTA KAGA LANGAI WA TAU HKRAU NNA NSHANG DUT LU NA. DUT SHARA HPE MADU LU AI WA SA DUT NGUT AI HPANG SHE SHANG DUT LU AI RAI.

DAI MARE HTA NU WA JI WOI JI WA NI LAK HTAK HTA LU SU NGA MAI NHTAWM, KASHU KASHA LAK HTAK HTA MATSAN CHYAREM TAW NGA AI HKAN OI DWI LAHKAWNG NGA MA

4. THAM MA A ZI WA TENG TENG MAN MAN DUT LU DUT SHA AI NI SUT GAN GRIN LU AI LAM.

၄။ သမ္မာအာဇီဝ ရောင်းဝယ်သူများ စီးပွားဥစ္စာခိုင်မြဲပုံ။

2. NSAT AI SHA KOI GAM AI NI ASAK GALU NGA MA AI LAM.

၂။ မသတ်ရှောင်ကြဉ်သူများ အသက်ရှည်ကြပုံ။

AI.SHAN HTE HTA JA GAWM DING SA LANGAI MI NGAM TAW NGA AI. DING SA SHA KRWI HTE CHYANG TAW NGA AI.

LANI MI HTA KASHU NUM SHA GAW LAW HPA AI YOI HPAGA LA KAW NA YOI LANGAI MI MARI AI RAI. GUM HPRAW NLU AI MAJAW DAI GAWM DING SA HTE GALAI U AI. LAW HPA LA WA GAW GAWM DING SA A HTUM PA HPE SAMIT MATU HTE MAHKRET YU U AI. JA GAWM RE AI LAM HPE CHYE U AI SHALOI NTARA AI HKU LAMAYU MYIT BYIN WA U AI RAI.

SHI GAW MYI MAN JASAT NNA "NDAI GAWM MANG GANG CHYA MYA GAW HPA NDI AI" NGU NHTAWM GAWM HPE KABAI KAU NNA PRU MAT WA U AI. MANU DIP NNA MASU LA MAYU AI MAJAW NAM NYAN SHAW AI HKU RAI NGA AI.

DAI LAM DE HPARA LAWNG YOI HPAGA LA SHANG WA AI SHALOI KASHU NUM SHA GAW DAI GAWM DING

SA HTE NAN LU YANG LU NGU NNA YOI MARI LA U AI RAI. HPARA LAWNG GAW JA GAWM RAI TAW NGA AI HPE CHYE NNA "NGAI HKRI E NDAI GAWM GAW JA GAWM RAI NGA AI. MANU SEN MI DAN NGA AI . NGAI HTA SEN MI DAN GING AI YOI NLAWM NNGAI" NGU NNA TSUN U AI.

DAI SHALOI HKAN OI DWI LAHKAWNG MUNG " JA GAWM RAI YANG RAI U GA. YOI LANGAI DARAM LU LA JANG RAM SAI". NGU MA AI RAI. DAI RAI NNA HPARA ALAWNG YOI HPAGA LA WA GAW GUN SA WA AI GUM HPRAW MANGA TSA HTE NGAM AI YOI NI HPE JAW YA KAU DA NNA JA GAWM HPE LA MAT WA U AI.

LAW HPA AI HPAGA LA WA BAI DU WA AI SHALOI "E NUM KASHA, MAYET NA GAWM SHAJE HPE LA WA RIT. YOI LANGAI MI GAW YA DA NA NNGAI". NGU NNA MATSAN DUM AI ZAWN ZAWN NSAM SHA PRAW LET TSUN U AI RAI.

HKAN OI DWI GAW JA GAWM HPE KAGA LANGAI WA HPE DUT YA KAU AI LAM TSUN DAN DAT MA AI. LAW HPA AI YOI HPAGA LA GAW "LAI LAI LU LA NA SEN MI DAN AI JA GAWM KABA HTE SHAI MAT SAI". NGU NNA MALAP HTAN MAT WA U AI RAI. BAI DUM WA AI SHALOI LAWM SA WA AI GUM HPRAW HTE YOI NI HPE NTA MAN E KABAI KAU DA U AI. HPARA ALAWNG HPE GAYET SAT NNA JA GAWM HPE KASHUN LA NA MATU HPUN TAWNG HPAI LET HKAN SHACHYUT U AI RAI.

RAI TI MUNG SHI LI HKRING AI SHARA DE DU AI SHALOI HPARA ALAWNG HPAGA LA WA GAW LI JAWN NNA HKA KAANG DE DU MAT WA NU AI. LAW HPA AI YOI HPAGA LA GAW JA GAWM LAWT MAT SAI, SUM MAT SAI NGU CHYE AI CHYA HKRING MI NA LAMAN HTA SAI MADAWN NNA SI MAT WA NU AI RAI.

MASHA RAI HPE TENG MAN TARA AI HKU LA AI WA GAW SEN MI DAN AI JA GAWM HPE LU LA NU AI RAI.

A DING NA DA NA WE RA MANI THIK HKA PADAM THAMA DI YA MI.

●●●●●●

(3) KA ME TU MIK SA TSA RA GAM

SHADANG WA LA NI GAW TI NANG A DING HKU NUM HTA LAI NNA, KAGA DING HKU NUM. UP HKANG TAWN AI NUM NI HTE KA MA SHUT SHAI YANG RAI RAI, NU NUM SHAYI NI GAW TI NANG A DING HKU LA WA HTA LAI NNA KAGA LA NI HTE KA MA SHUT SHAI YANG RAI RAI, KA MA GUNG HTA SHUT SHAI AI HKU HKAN SA AI LAM, KA ME THU MIK SA TSA RA GAM HTIK NGA AI.

MIK SA TSA RA GAM HTIK AI WA GAW-

1. APE NGA RAI DE DU CHYE NGA AI.
2. MASHA NI NJU NDAWNG LAM LAW HTAM NGA AI.
3. MYIT TSANG KAHTET LAM LAW CHYE NGA AI.
4. TSAW RA AI SUM TSAW HTE HKA PRA CHYE NGA AI.

5. NA PUNG PAN DUK (NUM MYIT RAWNG AI LA) TAI WA CHYE NGA AI.

DAI ZAWN RE MARA NI HPE, (N KAJA AI AKYU NING MAI NI HPE) HKAM SHA CHYE NGA AI RAI.

• • • • • • •

3.(A) MASHA NUM SHAW AI LÀ

MOI SHAWNG DE ZARA KIT SA MARE E JA JANG HKAM GALAW NNA LU SU NGA MAI WA AI SHADANG LA LANGAI NGA AI RAI. JA JANG HKAM SARA GAW SUT GAN MUNG LU SU AI. ASAK A PRAT MUNG RAM AI. SHING YAN MUNG TSAWM AI MAJAW DAN HKUNG LA NGA AI. NAM PYAW MUNG LAW LA AI WA RE. DING HKU NUM RAI RAI, MAHKAWN RAI RAI, TSAWM AI SHAYI SHA TENG YANG JANG HKAM LA WA HTE LAWT AI NUM TAW LA NGA AI.

DAI JANG HKAM WA SI LAI AI SHALOI DAI MIK SA TSA RA GAM A MAJAW NGA RAI DE DI HKRAT MAT WA U AI. YA PRAT HTA (AIDS) ANA KAP LA NNA RE NSI AI KAW NA NAN NGA RAI HKAM SHA CHYE NGA AI.

NGA RAI HTA PRAT TUP HKAM SHA NNA, NGA RAI KAW NA LAWT WA AI SHALOI WOI SA GIT(WOI PRAT HTA SA

5. KA ME THU SHUT SHAI HKAM SHA AI NI NUM MYIT MYIT CHYE (LA NJET CHYE) AI LAM.

၅။ ကာမေသုကို လိုက်စားသူများ မိန်းမလျှာ(မိန်းမရှာ) ဖြစ်တတ်ပုံ။

BYIN) U AI. WOI KASHA 7-YA RE AI SHALOI, WOI NING BAW KABA WA GAW LA N-GUN ADI HPE KAWA BAW KAU YA NNA MAWN KAU U AI. SHI SHARA KASHUN NA TSANG AI MAJAW RE.

WOI PRAT KAW NA SI LAI MAT WA AI HPANG, BAI NAM SA GIT AI SHALOI MAWN HKRUM JAT U AI RAI. DAI HPANG NGA LA SA TAI U AI. LANING MI TEN HTA MAWN HKRUM U AI RAI MYI MUNG HTEN MAT U AI. MYI NMU TIM PRAT TUP LAW GANG, YI GALAU, HKAU NA GALAU RAI RA U AI RAI.

DAI HPANG NA PRAT HTA MAYAM NUM A KASHA SA BYIN U AI. KASHA LA MAGAM NGA TIM LA JET JET NRE, NAPUNG PAN DUK (NUM MYIT RAWNG AI LA) SHE RAI NGA AI. ASAK SUM SHI NING HTA SI HTAN MAT NNA MATSAN DIK AI LAW MAYAM (KU LI) A KASHA NUM SHA SA TAI U AI. LAW HPAGA LAU BAN WA GAW DAI KU LI KAW NA SHAYI SHA HPE HKA SAWN SAWN LA U AI RAI. NUM SHA WA TEN RAM WA AI SHALOI

LAW HPAGA LAU BAN A KASHA LA SHA GAW NUM LATUNG (NUM KABA WA) LU NGANING LEN TSAW RA LA NNGAI NGU NNA HTA LA U AI RAI. NUM SHA WA GAW MADU WA HTE NUM LATUNG WA MYIT PYAW MU GA NGU GRAI KYET RAI MU GALAW DAN TIM TSAW RA'MATSAN DUM LAM HPE NLU LA U AI. NJU NDAWNG AI LAM HTE SHA HKRUM KATUT NGA U AI RAI. LASHI (NUM KAJI) NI A SHING RA MAKA DU HKA NAN RAI NGA AI.

DAI PRAT KAW NA SI MAT WA AI HPANG UK ZE NI MUNG HTA LU SU NGA MAI AI TSAHTI WA A SHAYI SHA SHING TAI BYIN WA U AI RAI. TEN RAM WA AI SHALOI THA KE TA TSAHTI KASHA HTE HKING RAN YA MA AI. DA MA MAGA DE NA JING HKU NI A MATU YAWNG NNGAM HKRA GRAI KYET LET MU GALAW GUN HPAI YA U AI. MYIT KAJA TAWN NNA GALAW TIM MYI MAN KAJA NLU LA U AI RAI. SHI MADU WA SHI HPE KABAI KAU DA U AI RAI.

DU TI YA (LAHKAWNG LANG) NGU NA RAM GING AI DARAM LU SU NGA MAI AI WA HTE HKING RAN LA KAHTAP U AI. DAI LA WA MUNG TSAW RA AI LAM NNGA AI SHA HKA MAT U AI RAI. HPANG JAHTUM KANU KAWA NI GAW MAW HPYI (HPYI SHA AI WA) LANGAI HPE TAM NNA JAW SHA MA AI RAI. DAI MAW HPYI HPE HKYE LA NHTAWM ARANG SHAPRAW YA NNA HKING RAN YA MA AI. DAI MAW HPYI WA MUNG NTSAW RA NNGAI NGU NNA JAHKA KAU U AI. DING HKU HTAP MASUM TUP TUP MYIT RU MYIT TSANG LAM DU HKA TSIN YAM KABA HKRUM WA U AI RAI.

SUT SU MASHA JA JANG HKAM WA PRAT HTA GUM HPRAW HPE HKA NTSIN ZAWN JAI LANG NHTAWM, MASHA LIT HPE SHADAW JAHTEN SHUT SHAI LAI WA SAI KA ME THU MIKSA TSA RA GAM A NKAJA AI MARA GAW DAI DARAM TING KABA HENG LA NGA AI RAI.

DAI MAJAW SHA YI SHADANG SHA NI NAM PYAW HKAN SHA AI LAM KOI GAM GA.

KA MA MIK SA, NSHUT NA, THIK HKA HKAN NA NNGAI.

3.(B) THIT TSA NGA AI SHAYI

MOI SHAWN G DE BA RA NA THI MUNG HTA THUT HTI THE NA NGU AI NTA MAN HKAW HKAM KASHA (HKAW HKAM WA SI AI HPANG HKAW HKAM TAI WA NA WA) LANGAI NGA AI. SHI HTA MANG GANG ANA KAP WA AI MAJAW HKAW HKAM HKAW HTA NNGA NU AI SHA THAN BU LA HTE RAU NAM DE PRU MAT WA U AI. SHAN LAHKAWNG GAW MASHA NNI AI NAM SHALAWNG KATA E SUM LANGAI GAP NHTAWM NAM KATA SHI HKRAI SI MYIN NGA AI NAM SI NI HPE SHA NNA NGA MA AI RAI.

THAN BU LA SHAYI GAW MADU LA WA HPE NTA CHYA HPUNG NAT ZAWN NAW KU TAWN NNA MADU NUM NI LIT MANGA HTE MAREN GA LAW LAJANG YA U AI. MANG GANG ANA KAP NGA AI HKAW HKAM KASHA HPE MATSAT AI MYIT NRAWNG. ATSAWM SHA JUM MANAT YA NNA TSI TSI YA TIM MANG GANG ANA GAW LAK LAI AI LAM NNGA AI.

6. THIT TSA A MARAI TSI AI LAM.
၆။ သစ္စာ၏စွမ်းအင် ဆေးဘက်ဝင်ပုံ။

BUM SHALAWNG MATSUN HTA SHANI SHANANG NAM SI TAM SA NGA AI SHAYI SHA HPE SHA LAWA LANGAI GAW MASHA LA ZAWN HPAN LA NNA SUM TSAW GA TSUN U AI RAI. LANGAI HKRAI HKAWM SA NGA AI NUM SHAYI NI HPE ALA NI GAW MASU LA YANG LOI LA AI NGU NNA HTANG CHYE MA AI..

THIT TSA NGA AI SHAYI SHA HPE GARA HKU NA MUNG HKALEM LA NLU RAI U AI. SHA LAWA DA NAW GAW KYAW YANG NLU AI MAJAW GANG DUN NNA AJA WA SUM TSAW GA KAHTAP TSUN U AI RAI. HKAW HKAM SHAYI SHA GAW N NDANG LU AI JAHTUM "MASHA KAJA HPE NAT KAJA NI MAKAWP MAGA U GA" NGU NNA NAT NI HPE DENG DAT AI SHALOI NAT HKAW HKAM LANGAI MI GAW DA NAW SHA LAWA HPE WARA ZING LAK NAK HTE MADI TAWN NNA SHAYI SHA HPE DAT DAT YA NA MATU TSUN U AI RAI.

DAI SHANI HTA JAN DU AI HPANG SHE NHTANG DU WA AI. MADU JAN SHAYI SHA HPE THUT HTI THE NA HKAW HKAM KASHA GAW NGAI HTA GRAU TSAW RA NA WA HTE MU HKRUM HKAT TAW NNA JAN DU NSIN SIN AI RAI NA RE NGU TSUN U AI. THAN BU LA GAW BYIN AI LAM YAWNG HPE SANG LANG DAN TIM HKAW HKAM KASHA WA NKAM LU AI RAI. NUM NI A GA GAW TENG MAN NA MATU YAK AI. NGA CHYU KALA, NAM HTAN LA NI, MASU AI HKRAI, HKA N GAYAU AI GAW NNGA AI ZAWN NUM SHAYI NI MUNG SUM TSAW LAM HTE SENG ANG WA JANG KAM NA MATU YAK LA AI NGU U AI RAI.

DAI SHALOI SHAYI SHA HTA GRAI JAM JAU TAW NGA U AI. SHI GAW MYIT NSE NSA RAWNG AI WA NRE. LAI LEN KAJA GRIN NHTAWM THIT TSA SIN AI WA RE. MYAT AI NUM KAJA LANGAI RAI NGA AI. SHAYI SHA MATU THIT TSA TARA HPE SHA KAM HPA SHARA SAK SE MADUN SHARA NGA U AI RAI. SHAYI SHA GAW DI BU LANGAI HTA HKA SAN

HPRING HKRA BANG NHTAWM MAN E TAWN NNA THIT TSA TSUN DAT U AI."NGAI GAW HKAN SA GING AI LAI LEN TARA KA JA HTE HKUM TSUP AI WA RE. KA ME THU MIK SA TSA RA GAM HPE NSHUT HKRA BAU SIN WA NNGAI. NDAI GA GAW TENG MAN AI GA RE. NDAI THIT TSA GA TENG YANG GAW THUT HTI THE NA HKAW HKAM KASHA A MANG GANG ANA NI MAI TSAI MAT HKOI WA U GA." NGU NNA THIT TSA TSUN DAT U AI. DAI THIT TSA NTSIN HTE THUT HTI THE NA A HKUM NTSA BAW KAW NNA RU CHYAW DAT AI SHALOI MANG GANG ANA NI JA HKRING NA LAMAN YAWNG MAT HKOI MAI TSAI MAT AI RAI.

SHAN HTE GAW LAHKAWNG MASUM YA NGA AI HPANG ANA MAI TSAI MAT SAI RE MAJAW BA RA NATHI MARE HTING NU KABA DE BAI NHTANG WA MA YANG KAWA HKAW HKAM WA GAW KASHA SHADANG HPE HKAW HKAM SUT GAN AP YA U AI RAI.

KA ME THU MIK SA TSA RA WE RA MANI THIK HKA PADAM THAMA DI YA MI.

****

(4) MU THA WA DA GAM

N TENG NMAN AI GA HPE CHYE NING LEN MASHA NI AKYU SUT GAN HTEN BYAK HKRA MASU MAGAW TSUN AI LAM GAW - MU THA WA DA GAM RAI NGA AI. DAI MU THA MASU GA TSUN AI NI GAW

1. GA NBRAT, WA NRA RAI CHYE NGA AI.
2. N-GUP YET MANAM CHYE AI.
3. MASHA NI NTSA AW ZA A GA NKANG CHYE AI.
4. MYIT NZIM AI MAJAW PRA SHALA RAI CHYE AI.
5. A PE NGA RAI DE HKRAT CHYE AI.

   DAI ZAWN RE NKAJA AI MARA NI HPE HKAM SHA LU CHYE NGA AI.

4. (A) MUNG KAN SHAWNG NNAN MU THA MASU GA.

MOI SHAWNG DE TSE TI YA MUNG HTA TSE TI YA HKAW HKAM WA A MU THA MASU GA GAW SHAWNG NING NAN BYIN PAW WA AI MASU GA RE. DAI PRAT HTA MUNG KAN TING THIT TSA GRIN AI TEN RE. HPRAW SAN AI LAMU E HMANG CHYANG AI SAMWI ZAWN RAI NGA AI. MANU MANA NHKRU LET DAI NI DU HKRA LABAU NGAM TAW NGA AI RAI.

DAI HKAW HKAM GAW YU MAYA NRE. SHI HPE NAT MALI BAU SIN LAMU DE PYEN LUNG LU AI.SHI HKUM KAW TSAN DA KU BAT MANAM PYAW AI. N-GUP KAW NA CHYA NAM PAM HMANG (DAWNG NGU PU A HMANG) BAT MANAM PYAW AI. DAI ZAWN RE HPUNG DAGU MYU MALI HTE HPRING TSUP AI WA LANGAI RE.

TSE TI YA HKAW HKAM KAW PU RAW HIK A MAT KARA KA PI LA HTE KAW RA NGU AI PUNG NA HKAN NAU

LAHKAWNG MUNG NGA AI. KANAU KAWRA GAW TSE TI YA HKAW HKAM HTE JAWNG RAU LUNG AI JAWNG MA MANANG RE.TI NANG HKAW HKAM BYIN TAI JANG MANANG WA KAW RA HPE PU RAW HIK AYA JAW NA NGU GA SADI JAW TAWN AI. RAI TIM KAWA HKAW HKAM WA SI MAT AI HPANG TSE TI YA HKAW HKAM TAI WA AI SHALOI KAWA A LAK HTAK NA PU RAW HIK DING SA HPE AYA KAW NA JAHKRAT NLU. A RU ARAT HTUNG HKU NNA KAHPU BA RAI NGA AI WA CHYU SHA PU RAW HIK AYA LU LA CHYA LU RAI NGA AI.

LANI MI HTA DAI AYA A MATU MYIT YU LET HKAW HKAM GAW SHI MANANG WA HPE TSUN U AI. MANANG WA KAW RA AYA A MATU HKUM TSANG. NGAI NAN MASHA HPAWNG LAPRAN NANG HPE KABA AI WA RAI. NA KAHPU KA PI LA HPE KAJI AI WA RE NGU NNA MASU NA NNGAI. DAI RAI YANG KAW RA GAW KABA AI WA BYIN MAT AI MAJAW AYA LU MAT WA NA RE NGU NNA BAWNG BAN U AI RAI.

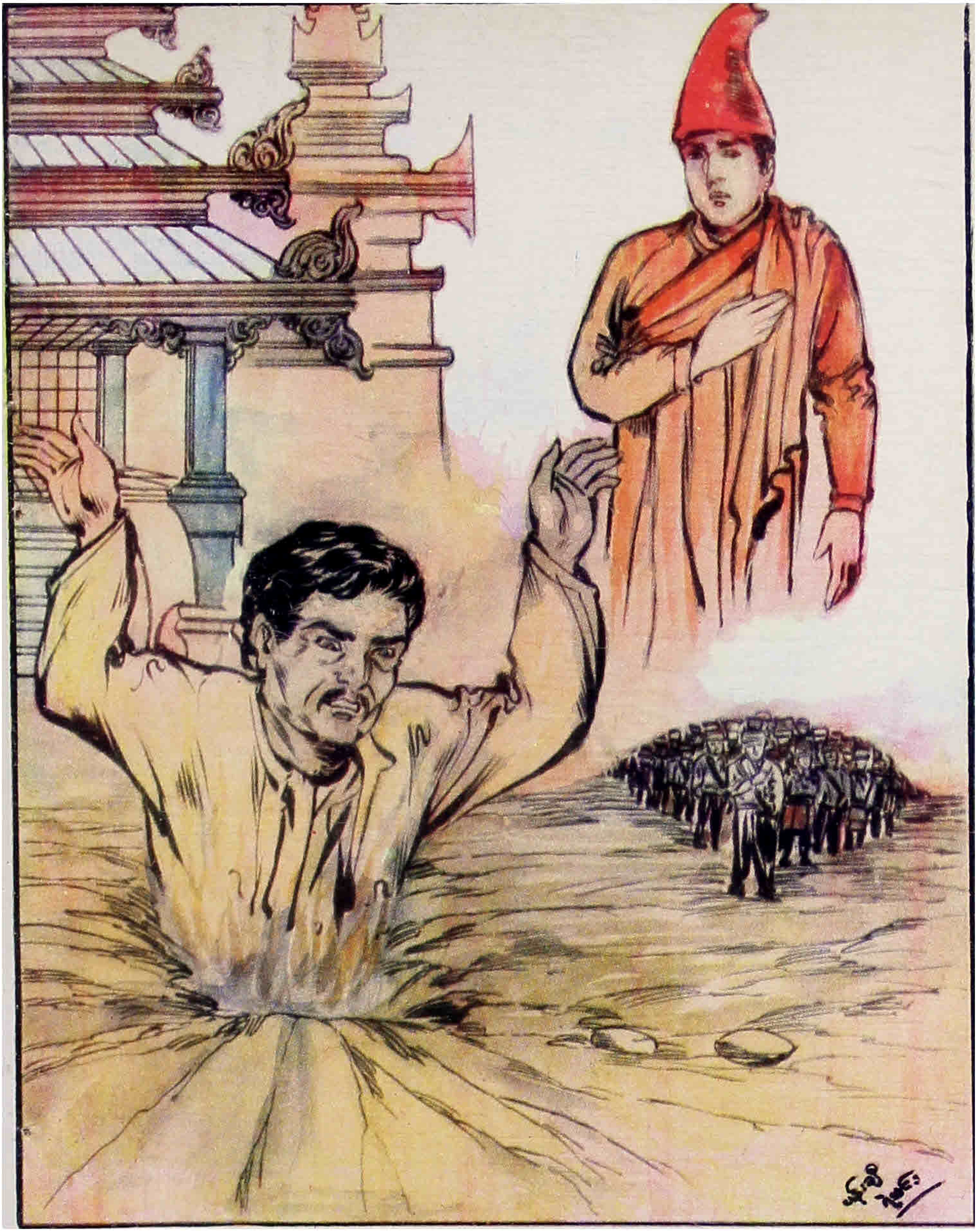

7. MU THA (MASU GA) TSUN AI WA GA MAYU HKRU̇M AI LAM.

၇။ မုသား၏ သားကောင် မြေမျိုခံရပုံ။

DAI ZAWN HKAW HKAM HTE KAW RA BAWNG HKAT AI LAM MARE TING CHYAM MAT WA AI. DAI PRAT HTA MU THA (MASU GA) HPE NNA GA MA AI. MUNG KAN TING THITTSA GRIN AI TEN RE. HKAW HKAM TSUM NA MU THA (MASU GA) NGU AI GAW KANING RE WA RAI KUN? NGU NNA CHYE MAYU NGA MA AI RAI. DAI DARAM SATANG KABA AI MU THA GA HPE NA CHYE MAYU AI MARE MASHA NI GAW MU THA GA TSUN NA SHARA HTA KASHUN KASHE SHARA LA NHTAWM HPRING CHYAT TAW NGA AI RAI. HKAW HKAM HTE KAW RA MUNG MU THA GA TSUN NA MATU SHARA ZENG LA TAWN MA AI. DAI TEN ZAN A BING NYIN LU AI (TAGU HPUNG RAWNG AI) YATHE KABA LANGAI MI MUNG SHARIN SHAGA TARA HAW NA MATU DU WA AI RAI.

YA THE KABA WA GAW HKAW HKAM WA E, MU THA HPE TSUN JANG TARA HPE SAT AI HKU ANG WA AI. TI NANG TARA HPE SAT AI LAM GAW TI NANG HKUM HPE SAT KAU AI HKU RAI

WA NGA AI . NGU SHARIN SHAGA GA TSUN U AI. HKAW HKAM GAW SHARIN SHAGA AI GA HPE N MADAT AI SHA KAW RA GAW KABA AI WA RE. NGU NNA MU THA GA TSUN NHTAWM MASHA HPAWNG HTA SHANA SHA PRA DAT U AI.

NDAI MU THA GA GAW MUNG KAN NTSA YAWNG A SHAWNG NING NAN MU THA (MASU GA) RE MAJAW GRAI SUNG LA NGA AI. HKAW HKAM WA GAW MU THA GA TSUN DAT AI HTE KALANG LATA HKAW HKAM WA HPE BAU SIN AI NAT MALI GAW MAT MA AI RAI. N-GUP KAW NA DAWNG NGU BAT MUNG U DI CHYAYET BAT MANAM PRU WA AI. HKUM NA BAT NI MUNG TSAN DAKU BAT HKOI MAT NNA NAM DUM BAT PAW PRU WA AI. LAMU NTSA MUNG NPYEN HKAWM LU MAT NNA GA NING TSA DE DI HKRAT MAT WA U AI.

YATHE KABA WA GAW HKAW HKAM WA, MU THA HPE HKUM TSUN. TENG MAN AI GA HPE GALAI NNA TSUN

U.DAI RAI YANG DAI DAGU HPUNG NI YAWNG MI NA HKU BAI LU LA NA RA AI. NGU NNA SADI JAW TIM YATHE KABA WA A NAM NYAN MAGAW AI LAM NGU HTANG NNA KAHPU BA KA PI LA HPE KAJI AI WA RE. KANAU KAW RA HPE KABA AI WA RE NGU NNA KAHTAP TSUN SHANA DAT U AI RAI. DAI SHALOI SHI LAGAW LAHKAWNG LAHTIN DU HKRA GA KATA DE LUP SHANG MAT WA AI RAI.

YATHE KABA WA GAW KAHTAP NNA SADI JAW TI MUNG HKAW HKAM WA GAW MASUM LANG TUP MU THA GA (MASU GA) BAI TSUN AI MAJAW LAHPUT DU HKRA GA KATA DE LUP SHANG MAT WA U AI RAI. MALI LANG TSUN AI SHALOI NSHANG DU HKRA LUP SHANG MAT WA U AI. MANGA LANG TSUN AI SHALOI SHADAI DU HKRA LUP SHANG MAT WA AI. KRU LANG TSUN AI SHALOI SIN DA DU HKRA LUP MAT WA AI. SANIT LANG TSUN AI SHALOI GA KAPRANG GA WA NHTAWM WAN MATSUN NI RAWT LUNG WA NNA MU

THA {MASU AI} HKAW HKAM HPE MANAI BANG LA NNA A WI TSI NGA RAI DE WOI MAT WA U AI RAI.

MU THA MASU GA NTSUN NA THIK HKA HKAN NA NNGAI.

4. (B) GA SADI DUNG AI WA

MOI SHAWNG DE BA RA NATHI MUNG HTA PAW RI THA DA NGU AI MASHA SHAN SHA AI HKAW HKAM LANGAI NGA AI. DAI HKAW HKAM GAW SHAN SHAT MAI HPE GRAI MAK AI (GRAI SHA MARIN AI). SHANI SHAGU SHAN SHA NGA AI KAW NA MASHA SHAN HPE DU HKRA SHA HARUP U AI. GRAI MU LA AI NAM CHYIM HPE RA MARIT MAT WA AI MAJAW SHANI SHAGU MASHA SHAN HPE TAM SAT SHA U AI RAI. DAI LAM MUNG DAN HTA AMU TARA BYIN PAW WA AI MAJAW MUNG DAN KAW NA SHA CHYUT KAU MA AI RAI.

PAW RI THA DA GAW MASHA NNI AI NAM SHALAWNG KABA LANGAI LAGAT HPUN KABA LAWU E SHING PYI NGA U AI. NAM SHALAWNG HPE LAI DI SA WA AI BU HKAWM MASHA NI HPE RIM NNA SAT SHA U AI. LANI MI HTA MASHA LAW HTE RAU HKAWM SA WA

AI PUNG NA LANGAI HPE SHANG RIM U AI. MASHA NI SHING GRUP WANG NNA HKAN SHACHYUT MA AI MAJAW PUNG NA HPE HPAI NNA NHPAN LANGAI HPE GUM HTAWN SHING KAWT DAT AI SHALOI HPUN DU LANGAI GAW SHI LAGAW LAHPAN DE ANYAW SHANG MAT WA AI RAI.

PAW RI THA DA GAW HPUN DU MASEN CHYU AI ANA A KAWA MACHYI AI WE DANA (HKAM SHA AI LAM) HPE A LAWAN MAT MAYU LA AI MAJAW LAGAT HPUN SIN AI NAT HPE KAM HPA HPYI NEM DAT U AI. "NANG MADU NAT WA E----NE ANA HPE A LAWAN MAT HKOI HKRA TSI YA RIT. ANA A LAWAN MAT JANG MASHA LATSA A DU NA SAI HTE NAT SAK JAW NA NNGAI." NGU NAT HPE KAM HPA DAT U AI RAI

PAW RI THA DA A ANA GAW KADE NNA YANG MAI TSAI MAT U AI RAI YANG "NAT GARUM AI MAJAW ANA MAT MAT AI RAI NA RE". NGU HTANG LA U AI. YA PRAT HPA JI MACHYE

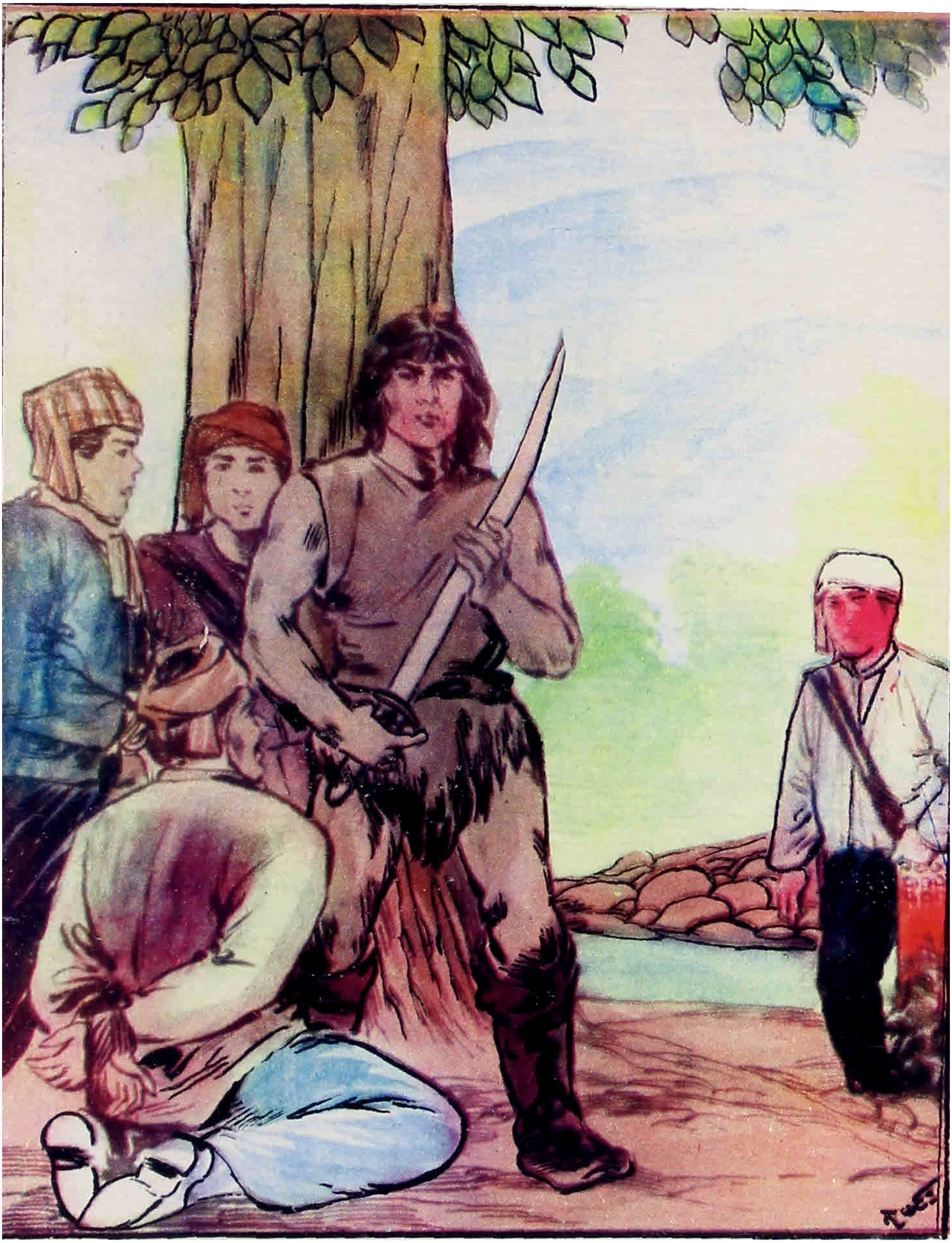

8. GA SADI THIT TSA GRIN AI NI HPUNG SHING KANG KABA AI LAM.

၈။ ကတိသစ္စာတည်သူများ အရှိန်အဝါကြီးမားပုံ။

MACHYANG HTAU LI HTAU LA NNGA AI SHARA NKAU MI HTA MUNG "NAT KAWA NNA HKUM NPYAW AI. NAT HPE HPYI NEM DAT AI SHALOI MAI TSAI MAT AI RE'. NGU NNA KAM TAW MA AI. DAI LAM NTENG MAN NGA AI. MAI TSAI TEN DU NNA MAI MAT AI SHE RE.

PAW RI THA DA GAW SHI SADI HTE MAREN NAT HPE SAK JAW NA MATU MASHA MARAI LATSA HPE HKAN RIM LA NNA LAGAT HPUN NPU E SUM RI HTE GYIT HKANG NNA NHTANG HKU NOI TAWN U AI. DAI NI HTA THU TA THAW MA HKAW HKAM KASHA MUNG LAWM WA AI RAI.

"GARA HKU RE NI HKAW HKAM KASHA. SI NA HPE HKRIT NGA A NI ?' NGU NNA PAW RI THA DA GAW HKAW HKAM KASHA HPE SAN DAT U AI.

HKAW HKAM KASHA GAW " NGAI SI NA HPE NHKRIT NNGAI. NGAI SADI LANGAI MI DAW HTEN NA SHA TSANG NNGAI.

KANING RE SADI RAI TA ? NGU SAN AI SHALOI "TARA" GA HTA MALI HPE MADAT NA MATU NAN DA PUNG NA HTE ATEN MASAT TAWN AI GA SADI LANGAI NGA AI. DAI MAJAW NAN DA PUNG NA KAW NA TARA MADAT LA NA MATU JAKHRING MI NHTANG WA NA AHKANG JAW RIT." NGU HKAW HKAM KASHA GAW HKANG HPYI U AI.

"BAI N NHTANG WA JANG KANING RAI NA RAI ? NGU PAW RI THA DA SAN U AI.

"NANG PAW RI THA DA HPE MUNG NGAI SADI JAW NNGAI. TENG NAN BAI NHTANG WA NA NNGAI. " NGU HKAW HKAM KASHA GAW GA SADI JAW U AI. DAI THU TA THAW MA HKAW HKAM KASHA GAW SADI GRIN AI WA RE. DAI MAJAW NHTANG WA NA AHKANG JAW DAT U AI.

THU TA TAW MA GAW HKAW HKAM HKAW DE BAI NHTANG WA NNA HPA JI RAWNG NAN DA PUNG NA KAW

NA " TARA " GAHTA MALI HPE MADAT LA U AI. TARA MADAT LA NHTAWM NAN DA PUNG NA HPE GUM HPRAW HKYING MALI JAW YA PU ZAW NHTAWM SHI SADI GA HPE GRIN SHANGUN MAYU AI MAJAW PAW RI THA DA KAW BAI NHTANG WA NA MATU HKYEN U AI RAI.

MUNG MASHA NI GAW BAI NSA NA MATU HKUM MA YANG THU TA THAW MA HKAW HKAM KASHA GAW " TI NANG A SADI GA HTE MAREN HKAN SA GALAW AI GAW MASHA KAJA NI A LAI LEN RAI NGA AI. PAW RI THA DA NGAI HPE KAM AI MAJAW DAT DAT AI. SHI DAT DAT AI MAJAW NAN DA PUNG NA HPE JAW DA AI GA SADI GRIN LU AI RAI. SHI KAW BAI N NHTANG SA JANG GA SADI HTEN NNA MASU AI HKU ANG WA AI. DAI MAJAW MASHA SHAN SHA AI PAW RI THA DA KAW BAI NHTANG SA NAN SA RA AI ." NGU SANG LANG DAN NNA MARE KABA KAW NA PRU WA U AI.

THU TA THAW MA HKAW HKAM KASHA GAW SHI A GA SADI THIT TSA HPE ASAK HTE GALAI LET BAI NHTANG SA WA AI HPE PAW RI THA DA MU AI SHALOI "NDAI HKAW HKAM KASHA GAW SI NA HPE CHYE NGA NING LEN GA SADI HTE MAREN DAI NHTANG WA NGA AI. SHI SI NA HPE NHKRIT AI SHA DAI DARAM WAM AI GAW SHI MADAT MARA LA AI "GA HTA" A HPUNG TAGU A MAJAW RAI NA RE. NGAI MUNG SHI ZAWN NHKRIT NTSANG WAM KWI MA YU NNGAI." NGU MYIT NNA "TARA" GA HTA SHI HPE HAW DAN NA MATU HPYI NEM U AI.

TENG NGA YANG DAI GA HTA NI GAW WAM KWI WA SHANGUN AI GA HTA MAN DAN NI NRE. KAT THAPA HPARA A TARA NI SHE RE. DAI RE MAJAW THU TA THAW MA HKAW HKAM KASHA GAW PAW RI THA DA HPE " TARA " GA HTA TARA NI HPE HAW DAN U AI. PAW RI THA DA GAW DAI TARA HPE MADAT LA AI. HTE MAREN PASI HTA SAU HKRA AI ZAWN PI TI MYIT

NI BYIN PAW PRU WA NNA TARA LAM HPE MU CHYE MAT NU AI.

THU TA THAW MA HKAW HKAM KASHA HPE MUNG TSAW RA HKU HKAU WA U AI. TARA GA HTA MALI HPE PU ZAW AI HKU NNA AKYU MYU MALI HP[E JAW NA NNGAI. RA AI AKYU HPYI U NGU PAW RI THA DA WA TSUN U AI. HAW HKAM KASHA GAW-

1. NGAI GAW NANG PAW RI THA DA HPE ASAK LATSA NING GALU NGA AI HPE MU MAYU NNGAI. DAI PA HTA MA AKYU HPE HPYI DAT AI SHALOI PAW RI THA DA GAW "AW- NGAI GAW SHI HPE SAT NNA NAT HPE DAW JAU NA HKYEN NGA NNGAI. SHI GAW NGAI HPE ASAK LATSA GALU U GA " DA. NGU NNA MYIT YU U AI.

2. RIM TAWN AI NI HPE DAT DAT U.

3. SHAN HTE HPE SENG ANG AI MUNG DAN HPRA HPRA DE NHTANG SA YA U.

4. NANG GAW MASHA SHAN SHA AI LAM KAW NA KOI GAM NHTAWM THI LA MANGA HPE SIN U NGU HPYI DAT U AI.

PAW RI THA DA MUNG SHI GA SADI HTE MAREN JAW YA DAT U AI RAI. THI LA MANGA SIN TAWN AI PAW RI THA DA HTE RAU YAWNG GAW TI NANG MUNG DAN DE TI NANG NHTANG WA NHTAWM NGWI PYAW SIM SA LET NGA MA AI RAI.

MU THA WA DA WE RA MANI THIK HKA PADAN THAMA DI YA MI.

(5) THU RA ME RA YA GAM

MASHA HPE NANG ABE MALAP MALI RAI SHANGUN CHYE AI CHYARU KAW NA HKAWT YA HPYEN KANI HPRAW, KUKKIN, TSI CHYA HKRAW, MAW FI YA ZAWN RE NANG CHYE AI TSI NGU AI NI YAWNG THU RA ME RA YA NI HKRAI RAI NGA AI. LU, SHA LANG AI NI GAW THU RA ME RA YA GAM SHUT HPYIT AI NI RE.

DAI NANG CHYE AI HPA LU SHA AI NI GAW-

1. SADI LAWT MAT NNA GAYA NCHYE AI RAI.
2. KAJA NKAJA, TENG NTENG NCHYE GING HKA AI RAI.
3. A NA AHKYA LAW HTAM AI RAI.
4. SHANGAI SHA PRAT WA AI KASHU KASHA NI MYIT, KAJI BAW NU NHPRING RAI CHYE NGA AI.

5. SUT GAN HTEN RUN CHYE AI
LAM ZAWN RE A PE DUK GATI
DE DU CHYE NGA AI.
DAI DARAM NKAJA AI MARA NI
BYIN PAW CHYE NGA AI.

5.(A) CHYARU LABAU

MUNG KAN NNAN SHAWNG PRAT GAW CHYARU LU SHA RE NPAW PRU AI PRAT RE. HPANG NA PRAT A TEN LANGAI MI HTA HI MA WUN TA SHALAWNG NA HPUN KABA LANGAI MI HTA LAKYING KABA MASUM ZUP AI SHARA HTA HPUN LUNG PU KABA LANGAI MI BYIN PAW TAW NGA AI. LANAM TA HTA DAI HPUN LUNG PU KATA HTA MARANG NTSIN NI HPRING TAW NGA CHYE AI RAI. DAI HPUN KABA A MAKAU E TU TAW NGA AI HPUN NI KAW NA NAM SI NI GAW DAI HPUN LUNG PU KABA DE RUN HKRAT CHYE NGA AI. NAM U NI MUNG TSAN TSAN KAW NA MAM NI ACYE HPAI NNA DAI HPUN KABA NTSA SHA MA AI RAI YANG MAM N-GU TUM NI MUNG DAI HPUN LUNG PU KABA DE CHYU HKRAT WA AI RAI. SHANI NHTOI LAW WA AI SHALOI HPUN LUNG PU KABA KAW NA NTSIN GAW JAN JA AI MAJAW KAHTET HKUT WA AI. MAM N-GU HTE NAM SI NI MUNG TSA JAHKU TAI WA AI. NSAM GAW

HKYENG HMANG HMANG RAI WA AI. SHI HKRAI HKRAI TSA JAHKU TAI WA SAI. U NUM JI NI GAW DAI CHYARU TSA JAHKU HPE LU HKRUP NNA YAWNG GAW KRE NGOI GOI NHTAWM NTSA DE PYEN LUNG NNA HPUN NPAWT DE BUNG BUNG RAI BAI DI HKRAT MAT MA AI. JAHKRING MI NA AI SHALOI RAWT PYEN MAT WA MA AI.

BA RA NATHI MUNG KA THI GIN WANG NA MASHA THU RA NGU AI JAU GAWNG GAW DAI LAM HPE MU NNA HPUN LUNG PU KATA NA TSA NTSIN JAHKU HPE LU YU U AI. U NI ZAWN NANG WA U AI. HPUN NHPANG E NANG NNA HKRAT TAW NGA AI U NUM JI NI HPE RIM LA SAT SHA U AI. WAN HTA JU NNA CHYARU TSA NTSIN HTE KAP SHA U AI. SHANI SHANANG SHI HKRAI SHA LU AI HPE N-GUN NLU AI MAJAW THU RA JAU GAWNG GAW MOI NA CHYE HKAT AI WARANA YATHE HPANG DE DAI CHYARU NTSIN NI HPE LA SA WA NNA SA JAW YA U AI. SHAN LAHKAWNG CHYARU HPE LU DAT, U NUM JI SHAN

KAP DAT RAI NNA HJ MA WUN TA E PYAW DIK RAI NGA NGA MA AI. YATHE MUNG CHYRU YIN KAP MAT WA U AI RAI.

LANI MI DAI THU RA JAU GAWNG HTE WARANA YATHE GAW MARE E NGA AI MASHA NI HPE MUNG JAW LU MAYU AI MAJAW HPUN LUNG PU KAW NA CHYARU NI HPE KAWA NTUM KABA NI HTA BANG NNA MARE DE SA DUT MA AI. MARE MASHA NI SHA N-GA HKAW HKAM WA HPE SA JAW MA AI. HKAW HKAM WA MUNG GRAI RA SHARAWNG KAU U AI. LA SA WA AI CHYARU NI MA MAT AI SHALOI DAI MARE KAW NAN HPUN LAKYING LABRA NTSIN HTE BUNG HKRA TSA SHADU NNA LU MA AI. DAI MAJAW MUNG DAN TING CHYAM MAT WA AI RAI. DAI SHALOI BA RA NATHI MUNG TING HTEN BYAK YAWM MAT WA AI RAI.

DAI HPANG THA KE TA MARE DE SA NHTAWM THAP BA MIK TA HKAW HKAM WA HPE MU LA AI CHYARU HPE

SHAN HTE CHYE SHADU AI LAM TSUN SHAWK MA AI. HKAW HKAM WA GAW RA AI ARUNG ARAI NI HPE YA NNA CHYARU SHADU SHANGUN U AI. SHA DU NGUT AI HPANG DI KABA NI HTA BANG NNA HKAW HKAM WA HPE SA JAW MA AI.

HKAW HKAM WA GAW MAN DAT GABA GAP NHTAWM HKAW HKAM KASHU KASHA NI AMAT SALANG NI HTE RAU PYAW POI SHA NA MATU HKYEN TAW NGA YANG NYAU NI GAW CHYARU YAM KAW NA KABRAT PRU WA AI CHYARU HKIN BAWP JAHKU NI HPE LU HKRUP MA AI. NYAU NI TSA NANG NNA JASI NI ZAWN N-GA KRAN GALAU TAW MA AI RAI.

NYAU NI SI GALAU TAW AI LAM HKAW HKAM HPE SA SHAWK MA AI SHALOI NDAI THU RA JAU GAWNG HTE WARA NA GAW AGUNG NTSIN GALAW NNA ANHTE HPE SAT SHAGROI NA MATU SA WA AI NI RE NGU HTANG LA NNA SHAN LAHKAWNG HPE YA NAN SAT KAU MA AI.

THU RA JAU GAWNG HTE WARANA GAW CHYARU HPE GALAW HPANG AI NI RE. "CHYARU MU DIK SHE RE, CHYARU MU DIK SHE RE" NGU JAHTAU TSUN SHAWK LET NSA HTI MAT WA MA AI. SHAN LAHKAWNG NSA HTI AI HPANG KADE NNA YANG JASI ZAWN NANG GALAU TAW AI NYAU NI NANG PRAI MAT NNA BAI RAWT WA MA AI. DAI TEN KAW NA NPAWT HPANG LET MASHA NI GAW CHYARU HPE TI NANG NAN SHADU NNA LU SHA WA MA AI RAI. YA PRAT DU HKRA NAN RAI NGA AI.

CHYARU NANG HPA, NLU NSHA NA, THIK HKA HKAN NA NNGAI.

5. (3) HKYING MI DAN AI U BUK

ZE TAWUN JAWNG GAP JAW YA AI WA (JAWNG DAGA) ANA HTABING TSAHTI KABA HTA NHKRU AI LA KASHA LANGAI NGA AI. KANU KAWA NI SHARIN SHAGA AI GA HPE HKYEP MI MUNG NMADAT AI SHA MANAW MANANG NI HTE AYAN CHYARU LU SHA PYAW CHYAI NGA AI RAI. CHYARU HTE PYAW LAM, NAM PYAW HTE CHYARRU GAW RAU GIN RUN LET NGA AI RAI. TSAHTI KASHA KA LA GAW KANU KAW HPYI LA, KANA NI KAW HPYI LA, NCHYE HKRA MANAW LA RAI PYAW NA MATU LU SHA NA MATU HKRAI SHA CHYE U AI.

KASHA HPE KAWA A LAHKAM DEP SHANGUN MAYU AI TSAHTI KABA WA GAW KA LA HPYI AI GUM HPRAW HPE LAI LI NJAW AI. "LANI MI U BUK THI LA SIN JANG GUM HPRAW LATSA JAW NA" NGU NNA TSUN LET KA LA HPE JAWNG DE SA NNA UBUK THI LA SIN SHANGUN U AI. JAI NA GUM HPRAW RA NGA AI KA LA GAW ZE TAWUN JAWNG DE SA

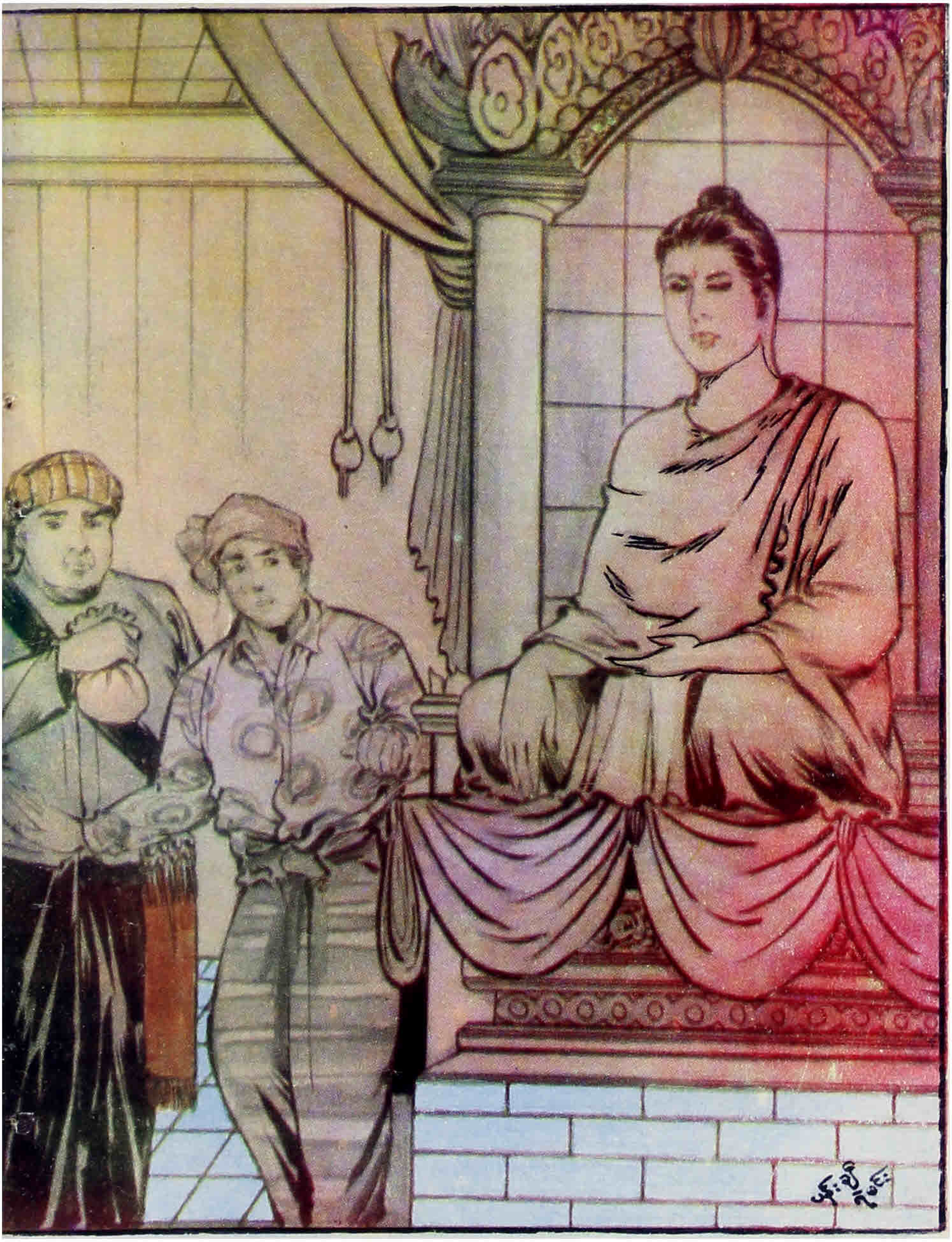

10. KASHA HPE KANU KAWA GAW KAJA WA HKRA LAKAWN AI LAM.

၁၀။ သားသမီးကို မိဘက လိမ္မာအောင်စည်းရုံးပုံ။

NNA U BUK SIN U AI. JAI LANG KAU U AI. U BUK KALANG SIN YANG GUM HPRAW LATSA LU LA RAI NNA GRAI ZENG RAI TAW NGA U AI RAI.

TSAHTI KABA WA GAW HTAP MI LUNG NNA U BUK SIN SA LET MYAT TSWA HPARA HAW DAN AI TARA NI HTA NA TARA LANGAI MI MATSING JANG GUM HPRAW HKYING MI JAW NA NGU TSUN U AI. GUM HPRAW RA AI KA LA GAW JAWNG DESA NHTAWM SHING JUT LANGAI MI KAW NGA NNA MYAT TSWA HPHPARA HAW DAN AI TARA LANGAI MI HPE LU MATSING LA HKRA MADAT LA U AI. MADAT LET TARA A SUNG AI LACHUM HPE CHYE NA, MU CHYE DAT U AI. TARA POI NGUT AI HTE MAREN THAW TA PAT TI MET NYAN HPU NYAN HPE LU LA NU AI RAI.

JAHPAWT NHTOI HTOI AI SHALOI HPARA HKAU SAWM JA AI HPANG HKAN NANG WA NNA KAWA TSAHTI WA NTA DE DU WA U AI. MYI MAN NSAM ZIM SAN PRA AI U BUK SIN AI KA LA HPE

KAWA GAW GUM HPRAW HKYING MI JAW AI SHALOI KA LA GAW GRAI GAYA U AI. GUM HPRAW HKYING MI HPE NLA U AI.

DAI SHALOI MYAT TSWA HPARA GAW KA LA GAW TARA MADAT MARA LET U BUK SIN NGA YANG TARA HPE MU CHYE MAT WA SAI. DAI MAJAW TSET CHYA WATE HKAW HKAM HKAW SENG NI A SUT GAN HTA GRAU MYAT AI LAM HPE LU LA NU AI. DAI RE MAJAW NANG JAW AI GUM HPRAW HKYING MI HPE NRA MARIN NU AI NGU NNA HAW DAN U AI RAI.

THU RA ME RAYA MIT ZA PAMA DA HTA NA WE RA MANI THIK HKA PADAN THAMA DI YA MI.

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	အဖွင့်ကဗျာ	က
၂။	ကျေးဇူးတင်စကား	ခ
၃။	အမှာစကား	င
၄။	နိဒါန်း	ဈ
၅။	ငါးပါးသီလခံယူဆောက်တည်ပုံ	၁
၆။	စကားလုံးနှင့်အဓိပ္ပာယ်	၆
၇။	(၁) ပါဏာတိပါတကံ	၁၀
၈။	၁။ (က) တူသောအကျိုး ငှက်မုဆိုး	၁၁
၉။	၁။ (ခ) ဓမ္မပါလ ဖိုးသက်ရှည်တို့ရွာ	၁၄
၁၀။	(၂) အဒိန္နာဒါနကံ	၁၈
၁၁။	၂။ (က) မယားမိုက်နှင့်လင်သူခိုး	၁၉
၁၂။	၂။ (ခ) မှန်မှန်ကန်ကန်ရောင်းဝယ်သူ	၂၁
၁၃။	(၃) ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ	၂၅
၁၄။	၃။ (က) သူတပါးသားမယားပြစ်မှားသူ	၂၆
၁၅။	၃။ (ခ) သစ္စာရှင်မင်းသမီး	၃၀

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၆။	(၄) မုသာဝါဒကံ	၃၃
၁၇။	၄။ (က) ကမ္ဘာဦးမုသား	၃၄
၁၈။	၄။ (ခ) စကားကတိတည်သူ	၃၈
၁၉။	(၅) သုရာမေရယကံ	၄၃
၂၀။	၅။ (က) အရက်သမိုင်းထွင်သူ	၄၄
၂၁။	၅။ (ခ) တစ်ထောင်တန် ဥပုသ်သည်	၄၈

• • • • • • •

သီလအကျိုး

သီလခေါ်ဆို၊ ကိုယ်ကျင့်တရား၊
စင်ကြယ်ငြားမူ၊ စီးပွားတိုးလျှက်၊
နာမည်တက်၍၊ ရွံ့ရှက်ကြောက်ကင်း၊
ပွဲလည်ချဉ်း၏၊ သေခြင်းဆိုက်လတ်၊
သတိကပ်လျှက်၊ ရောက်လာတ်နတ်ဝယ်၊
ဤငါးသွယ်၊ ရဖွယ်ကောင်းကျိုးတည်း။

[ချမ်းမြေ့ဆရာတော်]

ကျေးရူးတင်စကား

ဒေါ်ဂျပ်ကော့ (မြစ်ကြီးနား)

ငါးပါးသီလစောင့်လို့ ဘာအကျိုးရှိသလဲ၊ မစောင့်ရင်ကော ဘာအပြစ်ခံရမလဲ၊ အဲ့ဒီလိုမေးလာရင် ကျွန်တော်မဖြေတတ်ဘူး။ ဓမ္မ မိတ်ဆွေတွေကို မေးတော့ ဂဃနဏမည်သူမျှမရှင်းပြဘူး။ ဘုန်းကြီးတွေ မေးလျှောက်တော့ ပါဠိတွေ အရှည်ကြီး ရွတ်ပြီး တရားဟောပြတယ်။ တရားနာနေတုန်း "အို ဟုတ်လေစွ"လို့ ခေါင်းညိတ်ညိတ်နဲ့သဘောပေါက်မိ သလိုလို။ တရားပွဲလည်းပြီးရော ကျွန်တော့ရင်ထဲဘာမျှ စွဲမကျန်ရစ်ဘူး။ ဒါနဲ့မြန်မာပြန်စာအုပ်သွားဖတ်ကြည့်တော့ နားလည်သလိုလိုနဲ့ သူများကိုရှင်းမပြတတ်ဘူး။ ကချင်လိုဖတ်လိုရရင်တော့ ပိုနားလည်လိမ့်မယ်လို့ ယုံကြည်မိတယ်။ ကချင်အသက်ကြီးပိုင်းအများစုနဲ့လူလတ်ပိုင်းတချို့ဟာ ဗမာစာမဖတ်တတ်ကြဘူး။ ငါးပါးသီလနဲ့ပတ်သက်တဲ့ဝတ္ထု ကချင်လိုဘာသာပြန်

စာအုပ်ရှိရင် သိပ်ကောင်းမှာဘဲ" ဟု ကချင်ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာရေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဆမားကျောင်ဖနော် (ဆမား ဒူးဝါး ဆင်ဝါးနော်၏သား) က ကျမကိုအမိန့်ရှိ ပါသည်။ ကျမခံစားချက်နှင့်ထပ်တူ ဖြစ်နေပါပကော။

ယခင်က ရှက်ပုန်းသီးဘဝမှ ဗုဒ္ဓသာသနာ အဆုံး အမကို ပေါ်ပေါ် ထင်ထင် ခံယူလာကြသော ကချင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များကို ပံ့ပိုးရန် ကချင်ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာရေးအဖွဲ့မှာ တာဝန်ရှိလာပြီဖြစ်သည်၊ မြစ်ကြီးနား မြို့၊ ဝန်းသိုကျောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ သီလဝံသ (အဂ္ဂမဟာ သဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ၊ နိုင်ငံတော် သံဃာ မဟာနာယက အဖွဲ့ဝင်)နှင့် ကချင်ပြည်နယ် သာသနာရေးမှူး ဦးကျော်သိန်း တို့၏ ကျေးဇူးကြောင့် မြစ်ကြီးနားမြို့ သာသနာ့ဗိမာန်ဖွင့်ပွဲ အခမ်းအနားတွင် သာသနာရေးဝန်ကြီး နှင့် တွေ့ခွင့်ရခဲ့ ပါသည်။ ကချင်ဗုဒ္ဓဘာသာအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ၏ကိုယ်စား ကျွန်မက ဝန်ကြီးအား ကချင်ဘာသာပြန် စာအုပ်ဖြစ်မြောက်ရေး အတွက် တင်ပြအကူအညီ တောင်းခဲ့ပါသည်။

သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ပံ့ပိုးချက်အရ ရန်ကုန်မြို့ ဓမ္မစေတီ ဆရာတော် ဦးပညာဝရ(ဓမ္မာစရိယ) ယောက်ကော် တောရကျောင်း၏ ငါးပါးသီလဝတ္ထုစာအုပ်ကို ဆရာကြီး ဒေါဝေဘာရီ (ဂျိန်းဖောသီလရှင်) BSc, HGP က ကချင်လို

ဘာသာပြန်ဆိုသဖြင့် ကျွန်မတို့ ကချင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ အတွက် အလွန်ဝမ်းသာစရာဖြစ်ပါသည်။

ဤငါးပါးသီလဝတ္ထု ကချင်ဘာသာပြန် ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးကြသော ရန်ကုန်မြို့ ဓမ္မစေတီ ဆရာတော် ဦးပညာဝရ (ဓမ္မာစရိယ)၊ ဆရာကြီး ဒေါ်ဝေဘာရီ (ဂျိန်းဖော သီလရှင်)၊ နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ဝင်၊ သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဝန်ကြီး ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး မျိုးညွန့်၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးအံ့မောင်၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး (ပုံနှိပ်) ဦးညွန့်မောင်နှင့် ဤစာအုပ်ကို အချိန်မီပြီးစီးရန် ကွန်ပျူတာဖြင့် စာစီပေးသော ကွန်ပျူတာအခန်းမှ တာဝန်ခံ ဦးညိုမင်း၊ ဒေါ်ချိုချို၊ ဒေါ်မိုးမိုးအေး၊ ဒေါ်စန်းစန်းမော်၊ ဒေါ်မြင့်မြင့်အေးနှင့် ဝန်ထမ်းများ၊ ပန်းချီဆရာ ရဲမင်း အစရှိသော ဤငါးပါးသီလ ဝတ္ထု ကချင်ဘာသာပြန် စာအုပ်နှင့် စပ်သမျှ ပုဂ္ဂိုလ်အားလုံးကို အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း မှတ်တမ်းတင်ပါသည်။

ဥက္ကဋ္ဌ(ကိုယ်စား)
ဒေါ်ဂျပ်ကော့(အတွင်းရေးမှူး)
ကချင်ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာရေးအဖွဲ့။

အမှာစကား

မဝေဘာရီ (ဂျိန်းဖောသီလရှင်)

ရေငတ်သူ ရေတွင်းထဲကျ
မေ့မရသည့် ထိုနေ့ကား –
ရေငတ်နေစဉ် ရေတွင်းထဲကျခဲ့သည့်နေ့တည်း။

ဗုဒ္ဓစာပေ ကချင်ဘာသာပြန် ပြုစုရမည်ဟု သိလိုက်သည်နှင့် ကြက်သီးဖျန်းကနဲ ထသွားသည်။ မာဂရီ(သာစည်) ဆရာတော်နှင့် ရဝေထွန်းဆရာတော် ပေးအပ်သော စာအုပ်များကို ချက်ချင်း ဘာသာပြန်လိုက်သည်။ ရေအလွန်ငတ်နေစဉ် အငမ်းမရ ရေသောက်လိုက်သကဲ့သို့တည်း။ ခံစားချက်အပြည့်ဖြင့် ဘာသာပြန်ပြုစုရေးလုပ်အား လှူဒါန်းခဲ့ရသည်။ ဤသို့ပြုခွင့်ရအောင် နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၊ အဖွဲ့ဝင် သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဝန်ကြီး ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးမျိုးညွန့် တို့ကလည်း အစစပံ့ပိုးပေးပါသည်။

အပြစ်တွေ့က ခွင့်လွှတ်စေလို

ကချင်တိုင်းရင်းသားများကို ဗုဒ္ဓတရားတော်အကြောင်း နားလည် သဘောပေါက်အောင် ကချင်ဘာသာပြန် စာအုပ်များက ကျေးဇူး ပြုပါလိမ့်မည်။ ထို့ပြင် ဗုဒ္ဓတရားတော်ကို မကြားဖူးသည့် ကချင်ပရိသတ်အတွက် ကြားဖူးသွားအောင်လည်း စွမ်းဆောင်နိုင်ပါလိမ့်မည်။ ပန်းချီ ရုပ်ပုံ ပါရှိသောကြောင့် စာဖတ်လိုစိတ်ကို ပိုမိုဆွဲဆောင် နေပါသည်။ မျက်စေ့မှုန်သူနှင့် စာမဖတ်နိုင်သူများကို ရုပ်ပုံပြ၍ အကြောင်းအရာ ရှင်းပြနိုင်ခြင်း စသော ကျေးဇူးရှိနေပါသည်။

ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားသည် ဗမာလူမျိုးမဟုတ်ပါ။ အိန္ဒိယနှင့် နီပေါနယ်စပ် လုမ္ဗိနီက သကျသာကီမျိုးဖြစ်သည်။ သို့သော် ဗုဒ္ဓစာပေကို မြန်မာဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေသောအခါ မြန်မာပရိသတ် နားလည်စေရန် မြန်မာဝတ်စုံဖြင့် ပန်းချီ ဆွဲကြသည်။ ထို့အတူ ကချင်ဘာသာပြန်စာအုပ် အတွက် ကချင်ဝတ်စုံဖြင့် ပန်းချီဆွဲ၍ ထည့်လိုက်ရပါသည်။ ကချင် လူမျိုးစုများဖြစ်သော ဂျိန်းဖော၊ ခနူး၊ ရဝမ်၊ အဇီး၊ မရူ၊ လရှီ၊ လီဆူ (လီရှော)စသည့် ဝတ်စုံများကို အလျဉ်းသင့်သလို

ထည့်ဆွဲထားပါသည်။ ဤသို့ ဘာသာပြန်ရာ၌ ချွတ်ချော်မှုများ ရှိခဲ့လျှင် ဘာသာပြန်သူ၏ ချွတ်ယွင်း အားနည်းချက်ကြောင့်သာ ဖြစ်ပါကြောင်း ဝန်ခံပါသည်။

ဘာသာပြန်ဆိုပြီးစာအုပ်များ

(က) ၁၉၉၁-ခုနှစ်တွင် မာဂဓီ၊ သာစည် (ဘဒ္ဒန္တပညာသာမိ)၏ ရှေးဦးသင် ဗုဒ္ဓဘာသာသင်ခန်းစာနှင့် ရဝေထွန်း (ဘဒ္ဒန္တတိလောကသာရ) ၏ ဗုဒ္ဓဝင်အကျဉ်းချုပ်၊

(ခ) ၁၉၉၂-ခုနှစ်တွင် ဆရာမင်းယုဝေ၏ ၃၈-ဖြာမင်္ဂလာ၊

(ဂ) ၁၉၉၃-ခုနှစ်တွင် မောင်အံ့၊ မဟာဝိဇ္ဇာ(ဘုံဘော)၊ (ဦးအံ့မောင်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန)၏ ဗုဒ္ဓဘာသာလက်စွဲကျမ်း(ပထမတွဲ)ကို အကျဉ်းချုပ်၍ ဘာသာပြန်ခဲ့ပါသည်။

(ဃ) ယခု ၁၉၉၅-ခုနှစ်တွင် ဓမ္မစေတီဆရာတော် ဦးပညာဝရ၏ ငါးပါးသီလဝတ္ထုကို ဘာသာပြန်ဆိုပါသည်။

ဘာသာပြန်သူ၏ ဆုတောင်း

ကျွန်ုပ်သည် ကချင်ဘာသာပြန်ပြုစုမှု လုပ်အား လှူဒါန်းရသော ကောင်းမှုကုသိုလ်ကံ စေတနာကြောင့် –

၁။ ဝိပဿနာတရားကို အားထုတ်နိုင်ရပါလို၏။

၂။ ဥာဏ်ဘဝမှာပင် မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ရ၍ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုရပါလို၏။

၃။ ဗုဒ္ဓစာပေ ကချင်ဘာသာပြန်စာအုပ် ကချင်အားလုံး လက်တွင်းသို့ ရောက်ပါစေ။

၄။ ကချင်အားလုံးဖတ်မိပါစေ။

၅။ ကချင်အားလုံး ဗုဒ္ဓတရား၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သိရှိနားလည် ကြပါစေ။

၆။ သိနားလည်သည့်အတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံး နိုင်ကြပါစေ။

၇။ လိုက်နာကျင့်သုံးသည့်အတိုင်း ကောင်းကျိုး ချမ်းသာကို ရပါစေ။

၈။ ကျွန်ုပ်၏ ဆုတောင်းချက်များ အားလုံး အမြန်ဆုံး ပြည့်ဝ ပါစေ။

မဝေဘာရီ(ဂျိန်းဖောသီလရှင်)
(ဘီအက်စ်၊ အိပ်ချ်–ဂျီ–ပီ။)

နိဒါန်း

ဤ ငါးပါးသီလသည် လောကုတ္တရာအတွက် မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် နိဗ္ဗာန်၏ အခြေခံတရားတခုဖြစ်သကဲ့သို့ တစ်မျိုးသားလုံး၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် အကျင့်စာရိတ္တ မြင့်မားရေးတွင်လည်း အရေးပါသောတရား ဥပဒေသ တခုဖြစ်ပါသည်။ ဤငါးပါးသီလကို အခြေခံဥပဒေအဖြစ် ပြဋ္ဌာန်း၍ တစ်ကမ္ဘာလုံးကို အုပ်ချုပ်ခဲ့ဖူးသော ခေတ်တခေတ် ပင် ရှိခဲ့ဖူးလေသည်။ ထိုခေတ်ကား ကမ္ဘာဦးခေတ် ကဖြစ်သည်။ အုပ်ချုပ်ခဲ့သူမှာ ဘုရားအလောင်းတော် စကြာဝတေးမင်းကြီးဖြစ်ပါသည်။ ထီးနန်းစိုက်သည့် မြို့နေရာကား ဗုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရာ ကုသိနာရုံတွင် ဖြစ်လေ၏။

ထိုစဉ်က စကြာဝတေးမင်းသည် မိမိ၏သီလတန်ခိုး ပါရမီအကျိုးဆက်ကြောင့် ဆိုက်ရောက်လာသော စကြာ ရတနာယာဉ်ကြီးဖြင့် လေးကျွန်း တစ်မြင့်မိုရ် တစ်ကမ္ဘာလုံးကို တိုင်းခန်းလှည့်လည်တော်မူ၏။ တောင်ကျွန်းမှ အရှေ့ကျွန်း (ကမ္ဘာအရှေ့ခြမ်း)သို့ ရောက်တော်မူသောအခါ အရှေ့တိုင်း

နိုင်ငံ ဘုရင်များက ပြည်သူများနှင့်အတူ ကြည်ညိုလေးစားစွာ ခရီးဦးကြိုဆိုကြသည်။ " အရှင်စကြာဝတေးမင်းကြီး၏ လာခြင်းကား ကောင်းသောလာခြင်း ဖြစ်ပါသည်၊ ဤ အရှေ့ဘိုင်းနိုင်ငံများသည်လည်း အရှင်စကြာဝတေး မင်းကြီး၏ နိုင်ငံများပင်ဖြစ်ပါသည်၊ စီရင်အုပ်ချုပ်တော် မူပါ " ဟု လျှောက်ထားကြလေ၏။

ထိုအခါ စကြာဝတေးမင်းကြီးသည် ဘုရင်နှင့်တကွ ပြည်သူ တစ်ရပ်လုံးအား အခြေခံဥပဒေငါးရပ်ကို ပြဋ္ဌာန်း ပေးတော်မူလိုက်သည်။

၁။ သူ့အသက် မသတ်ရ။
၂။ သူ့ဥစ္စာကို မခိုးရ။
၃။ သူ့သားမယားကို မပြစ်မှားရ။
၄။ မုသားစကားကို မပြောဆိုရ။
၅။ မူးယစ်သေစာကို မသောက်စားရ။

ဤသို့ပြဋ္ဌာန်းပေး၍ အုပ်ချုပ်သူဘုရင်များသည် ကောက်ခံမြဲ အခွန်တော်ကိုသာ ကောက်ခံသုံးစွဲကြရမည်ဟု ခွင့်ပြုတော်မူခဲ့၏။ ထို့အတူ မြောက်ကျွန်းနှင့် အနောက်ကျွန်း နိုင်ငံများသို့လည်း တိုင်းခန်း လှည့်လည်တော်မူ၍ ဤ

ငါးပါးသီလဥပဒေကိုပင် ပြဋ္ဌာန်းပေးတော်မူပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် တစ်ကမ္ဘာလုံးကို အုပ်ချုပ်တော်မူခဲ့လေသည်။ ဘုရင်များနှင့်တစ်ကွ ပြည်သူများကလည်း ကြည်ညိုလေးစားသောအားဖြင့် လိုက်နာကျင့်သုံးကြလေရာ ငြိမ်းချမ်းသာယာသော ကမ္ဘာကြီးတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေ၏။

ထိုငါးပါးသီလမျှဖြင့် ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံး ငြိမ်းချမ်းသာယာမှု ရရှိနိုင်သည်ဟု ဆိုခြင်းမှာ သဘာဝကျပါသည်။ အမှန်ပင်ဖြစ်နိုင်ပေ၏။ အစိုးရမင်းများနှင့်တကွ ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးက ပါဏာတိပါတကံကို စောင့်ထိန်း ကြည့်ပါ၊ လူ့သတ်ရာဇဝတ်မှုခင်းများ ကျဆင်းသွားနိုင်သည့်အပြင် နိုင်ငံတကာစစ်မီများပင် ငြိမ်းအေးသွားနိုင်ပါသည်။

အဒိန္နာဒါနကံကို စောင့်ထိန်းကြည့်ပါ၊ ခိုးမှု တိုက်မှု လုယက်မှုများနှင့် အလွဲသုံးစားမှုများ ပပျောက်သွားနိုင်ပါသည်။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံကို စောင့်ထိမ်းပါ၊ အိမ်ထောင်ရေးလောကတွင် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး သံသယကင်းစင်ကာ တစ်လင်တစ်မယားစနစ်ကြီး တည်မြဲနိုင်ပါသည်။ ထိုမျှမက ယနေ့နိုင်ငံတကာမှာ ကျရောက်နေသော အေအိုင်ဒီအက်စ် ရောဂါပိုးများပင် ချုပ်ငြိမ်းသွားနိုင်ပါသည်။

မုသာဝါဒကံကို စောင့်ထိမ်းကြည့်ပါ၊ လူသား အချင်းချင်း သံသယ စိတ်တွေရှင်းပြီး ကတိသစ္စာတည်သော အခါကား ညြဇာလေးနက် ပေါ်ဆိုတက်၍ နွယ်မြက်သစ်ပင် ဆေးဖက်ဝင်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။ သုရာမေရယကံကို စောင့်ထိမ်းကြမည်ဆိုပါကလည်း ယနေ့ကမ္ဘာ့မိခင်တိုင်း သောကဖြစ်နေကြရသော မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှုကြီးများ၊ ၎င်းနှင့်ဆက်နွယ်နေသော ရာဇဝတ်မှုခင်းများ ချုပ်ငြိမ်း သွားနိုင်ပါသည်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ ဗုဒ္ဓဘုရား၏ ဟောကြားပြချက်များသည် သဘာဝကျသည်ဟု ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓသည် ဤငါးပါးသီလကို ဘုရားဖြစ်တော်မူခါမှ ဟောကြားခြင်း မဟုတ်ပေ၊ စကြာဝတေးမင်းဖြစ်စဉ် အခါကလည်း **“ ပဥ္စသီလဥပဒေအဖြစ် ”** ဟောကြားတော် မူခဲ့လေသည်။

ဤငါးပါးသီလ ဝတ္ထုစာအုပ်တွင် ငါးပါးသီလခံ ယူဆောက်တည်ပုံ သူများအသက်သတ်သူအတွက် တူသောအကျိုးဆက်များဖြစ်ပေါ်ပုံ၊ မသတ်ရှောင်ကျဉ်သူများ အသက်ရှည်ကြပုံ၊ ခိုးမှု၏ ဆိုးကျိုးနှင့် သမ္မာအာဇီဝ ရှောင်းဝယ်မှု၏ ကောင်းကျိုးများပုံ၊ အပျော်အပါးလိုက်စားသူ

ကိုယ်လူချော၏ နောက်ဘဝအကျိုးဆက် မိန်းမရှာဖြစ်ရပုံ၊ သစ္စာ စောင့်ထိန်းနိုင်သူ၏ သစ္စာစွမ်းအင်ဆေးဖက်ဝင်ပုံ၊ မုသား၏သားကောင်နှင့် ကတိသစ္စာတည်သူ အရှိန်အဝါကြီးမားပုံ၊ သစ်ခွရေမှစ၍ အရက် ဖြစ်ပေါ်လာပုံသမိုင်း၊ ခေတ်လူငယ်ကို အဖေကလိမ္မာအောင် စည်းရုံးယူပုံ များကို သာကေဝတ္ထုများဖြင့် ရေးသား ပြုစုထားပါသည်။

သို့ဖြစ်၍ ဤငါးပါးသီလဝတ္ထုကို လေ့လာကြည့်ရှုလိုက်နာမှုဖြင့် လူသားတိုင်း ကိုယ်ကျင့်သီလမြင့်မား၍ ကောင်းကျိုးချမ်းသာ ရရှိနိုင်ကြ ပါစေဟု ဆန္ဒပြုအပ်ပါသည်။

ဦးပညာဝရ(မေ့္ဘာစရိယ)
ဓမ္မစေတီဆရာတော်

ငါးပါးသီလ ခံယူဆောက်တည်ပုံ

(၁) ရှိခိုးဦးချပုံ

ဘုရား, တရား, သံဃာ, အားဖြင့် သုံးပါးသော ရတနာတို့အား ရှိခိုးဦးချသောအခါ "ခြေ၊ လက်၊ နဖူး၊ တတောင်၊ ဒူး၊ ငါးဦးညီညွတ်စေ" ဟူသည့်အတိုင်း ထိခြင်းငါးပါးဖြင့် သုံးကြိမ်သုံးခါ ရှိခိုးဦးချရမည်။

ထိုသို့ရှိခိုးသောအခါ-

ဗုဒ္ဓံ ပူဇေမိ	= ဗုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို၊ ပူဇေမိ၊ ပူဇော်ပါ၏ ဘုရား။
ဓမ္မံ ပူဇေမိ	= ဓမ္မံ၊ တရားတော်မြတ်ကို၊ ပူဇေမိ၊ ပူဇော်ပါ၏ ဘုရား။
သံဃံ ပူဇေမိ	= သံဃံ၊ သံဃာတော်မြတ်ကို၊ ပူဇေမိ၊ ပူဇော်ပါ၏ ဘုရား။

သို့ဆို၍ ရှိခိုးဦးချရမည်။

(၂) ဩကာသကန့်တော့ချိုး

ဩကာသ၊ ဩကာသ၊ ဩကာသ၊ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံတည်းဟူသော သုံးပါးသော ကံတို့တွင်

တစ်ပါးပါးသောကံဖြင့်၊ ပြစ်မှားမိသည်ရှိသော်၊ ထိုအပြစ်တို့ကို ပျောက်ပါစေခြင်းအကျိုးငှာ ပဌမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယ တစ်ကြိမ်၊ နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ်မြောက်အောင် ဘုရားရတနာ၊ တရားရတနာ၊ သံဃာရတနာ ရတနာမြတ်သုံးပါး (မိဘဆရာ) တို့ကို အရိုအသေ အလေးအမြတ်လက်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုးပူဇော် ဖူးမြော်မာန်လျှော့ ကန်တော့ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

ကန်တော့ရသော အကျိုးအားကြောင့် အပါယ်လေးပါး၊ ကပ်သုံးပါး၊ ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး၊ ရန်သူမျိုးငါးပါး၊ ဝိပတ္တိတရားလေးပါး၊ ဗျသနတရား ငါးပါးတို့မှ အခါခပ်သိမ်း ကင်းလွတ်ငြိမ်းသည်ဖြစ်၍ မဂ်တရား၊ ဖိုလ်တရား၊ နိဗ္ဗာန်တရားတော်မြတ်ကို ရပါလို၏ အရှင်ဘုရား။

သီလပေးသူက ဆုပေးသောအခါ "ပေးသောဆုနှင့် ပြည့်စုံရပါလို၏" ဟုဆိုရပါမည်။

(၃) သရဏဂုံသီလတောင်းခံပုံ

အဟံဘန္တေ တိသရဏေန သဟ ပဉ္စသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံ ဒေထ မေ ဘန္တေ။

ဒုတိယမ္ပိ အဟံဘန္တေ တိသရဏေန သဟ ပဉ္စသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံ ဒေထ မေ ဘန္တေ။

တတိယမ္ပိ အဟံဘန္တေ တိသရဏေန သဟ ပဉ္စသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံ ဒေထ မေ ဘန္တေ။

သီလပေးသူက " ယမဟံ ဝဒါမိ၊ တံ ဝဒေထ" ဟု ဆိုသောအခါ "အာမဘန္တေပါဘုရား"ဟု ဆိုရမည်။

(၄) ဘုရားရှိခိုးပုံ

နမော တဿဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓဿ။
နမော တဿဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓဿ။
နမော တဿဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(၅) သရဏဂုံ ဆောက်တည်ပုံ

ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
ဒုတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
ဒုတိယမ္ပိ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
ဒုတိယမ္ပိ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

တတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
တတိယမ္ပိ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
တတိယမ္ပိ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

သီလပေးသူက " တိသရဏဂမနံ ပရိပုဏ္ဏံ " ဟု ဆိုသောအခါ"အာမဘန္တေ ပါဘုရား"ဟု ဆိုရပါမည်။

(၆) ငါးပါးသီလသိက္ခာပုဒ် ခံယူဆောက်တည်ပုံ။

၁။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
၂။ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
၃။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
၄။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
၅။ သုရာမေရယ မဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

သီလပေးသူက " တိသရဏေန သဟ ပဉ္စသီလံ ဓမ္မံ သာဓုကံ ကတွာ အပ္ပမာဒေန သမ္ပာဒေထ " ဟု ဆိုသောအခါ " အာမဘန္တေ ပါအရှင်ဘုရား " ဟု ဆိုရပါမည်။

ထို့နောက် သီလယူသူတို့က " ဗုဒ္ဓံ ပူဇေမိ၊ ဓမ္မံ ပူဇေမိ၊ သံဃံ ပူဇေမိ " ဟု ဆို၍ ထိခြင်းငါးပါးဖြင့် သုံးကြိမ်သုံးခါ ရှိခိုးဦးချရမည်။

ငါးပါးသီလဆောက်တည်ပုံ ပြီး၏။

စကားလုံးနှင့် အဓိပ္ပာယ်

ဩကာသဆိုသော စကားလုံးသည် “ ရှိခိုးကန်တော့ပါရစေ၊ အခွင့်ပြုတော်မူပါ၊ အခွင့်ပေးတော်မူပါ ” ဟု ကန်တော့ခွင့်တောင်းသော စကားလုံးဖြစ်သည်။ ကိုယ်ဖြင့်ပြုလုပ်မှုကို ကာယကံ၊ နှုတ်ဖြင့် ပြောဆိုမှုကို ဝစီကံ၊ စိတ်ဖြင့် ကြံစည်မှုကို မနောကံဟု ခေါ်ပါသည်။ ထိုကံသုံးပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးဖြင့် တစ်ကြိမ်တစ်ခါက ပြစ်မှားမိခဲ့ပါလျှင် ထိုကံအပြစ်များ ကင်းရှင်းပပျောက် ပါစေခြင်းအကျိုးငှာ ကန်တော့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အလေးအမြတ်ထားသောအားဖြင့် သုံးကြိမ်သုံးခါဆိုခြင်း ဖြစ်လေ၏။ ရတနာသုံးပါးနှင့် စပ်လျှင် မာန်မာန လျှော့ချ၍ ကန်တော့ရပါမည်။

ထိုသို့ကန်တော့လျှင် ရတနာသုံးပါးနှင့် ဆရာမိဘအပေါ် ပြစ်မှားမိခဲ့သော အပြစ်များပပျောက်နိုင်ပါသည်။ မိတ်ဆွေတစ်ဦးအပေါ် မိမိက ပြစ်မှားထားသော အပြစ်များကို ထိုမိတ်ဆွေထံ ကန်တော့တောင်းပန်လိုက်လျှင် ပြေငြိမ်းပပျောက်သွားသကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။

သူ့အသက်သတ်ခြင်း၊ ခိုးခြင်း၊ ကာမဂုဏ်၌ မှားယွင်းဖောက်ပြန်ခြင်း၊ မုသားပြောခြင်းစသော အပြစ်များကား ရှောင်ကြဉ်မှသာ ကုသိုလ်အားများလာသဖြင့် အကုသိုလ်တရား နည်းပါးချုပ်ငြိမ်းသွားနိုင်ပါသည်။

ကုသိုလ်ကောင်းမှု များများပြုခွင့်မရသော ဘုံဘဝများကို အပါယ်ဟု ခေါ်ပါသည်။ ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသူရကာယ်တို့ ဖြစ်၏။ ကပ်သုံးပါးဆိုသည်မှာ လက်နက်ဖြင့် သတ်ဖြတ်ခံနေရမှု၊ ရောဂါကျရောက်နေရမှု၊ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးမှုများကြောင့် ပျက်စီးရခြင်း ဘေးကို ကပ်သုံးပါးဟု ခေါ်ပါသည်။

ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါးကား - အပြစ်ရှိသောအရပ်၊ မကောင်းသော အရပ်များကို ဆိုလိုပါသည်။ ရေ, မီး, ခိုးသူ, အမွေခံဆိုးနှင့် မင်းတို့၏ ရန်ကို ရန်သူမျိုးငါးပါးဟု ဆိုပါသည်။

ဖောက်ပြန်ချွတ်ယွင်းချက်ကို ဝိပတ္တိဟု ခေါ်ပါသည်။ ဆွေမျိုး၊ စည်းစိမ်စသော ပျက်စီးမှုများကို ဗျသနတရားဟု ခေါ်၏။ ရှိခိုးကန်တော့လိုက်ရသော ကုသိုလ်ကံ စေတနာ၏ အကျိုးအားကြောင့် ထိုဘေးရန် အမျိုးမျိုးမှ ကင်းလွတ်ရပါလို၏ဟု ဆုတောင်းခြင်းတည်း။

သီလတောင်းပုံ၏ အဓိပ္ပာယ်

အရှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် သရဏဂုံသုံးပါး နှင့်တကွ ငါးပါးသီလကို တောင်းခံပါ၏၊ ချီးမြှောက်သော အားဖြင့် တပည့်တော်အား ငါးပါးသီလ ပေးတော်မူပါဟု ဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အလေးထားသောအားဖြင့် သုံးကြိမ် တိုင်တိုင် တောင်းဆိုကြ၏။

နမော တဿ

ပူဇော်အထူးကို ခံယူတော်မူထိုက်သော အလုံးစုံသော တရားတို့ကို မဖောက်မပြန် ကိုယ်တော်တိုင်သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏” ဟု သိက္ခာပုဒ် မဆောက်တည်ခင် ဘုရားရှိခိုးခြင်းဖြစ်ပါသည်။

သရဏဂုံ

မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ် အားထားရာအဖြစ် ဆီးကပ်ပါ၏။ တရားတော်မြတ်ကို ကိုးကွယ် အားထားရာ အဖြစ် ဆီးကပ်ပါ၏။ အရိယာ သံဃာတော်ကို ကိုးကွယ် အားထားရာအဖြစ် ဆည်းကပ်ပါ၏ဟု စိတ်ပါလက်ပါ ယုံကြည်အားကိုးစွာဖြင့် ရွတ်ဆိုဆောက်တည်ခြင်းကို သရဏဂုံ ဆောက်တည်သည်ဟု ဆိုရပါသည်။

ငါးပါးသီလသိက္ခာပုဒ်

၁။ သက်ရှိသတ္တဝါ၊ မသတ်ပါ၊ သိက္ခာကျင့်ပါမည်။
၂။ သူများဥစ္စာ၊ မခိုးပါ၊ သိက္ခာကျင့်ပါမည်။
၃။ ကာမမိစ္ဆာ၊ မမှားပါ၊ သိက္ခာကျင့်ပါမည်။
၄။ မုသားလိမ်ညာ၊ မပြောပါ၊ သိက္ခာကျင့်ပါမည်။
၅။ မူးယစ်သေစာ၊ မသုံးပါ၊ သိက္ခာကျင့်ပါမည်။

သီလကဗျာ

သီလဆိုတာ ကိုယ်နှုတ်များကို၊ ကောင်းစွာထားဖို့ စောင့်ရသလေ။ ကိုယ်နှုတ်လုံယင် လူယဉ်ကျေးကွယ်၊ ကောင်းကျိုးပေးမြဲ အမှန်ပေ။ စိတ်ပါလုံယင် ပိုလို့ ကောင်းသကွယ့်၊ ကောင်းသထက် ကောင်းအောင် ကြိုးစားလေ။ စိတ်ပါလုံအောင် ဘာဝနာပွားဖို့၊ မြတ်ဘုရားက မိန့်ခဲ့ပေ။ ကိုယ်နှုတ်စိတ်ထား၊ ဤသုံးပါ၊ လုံခြားချမ်းသာပေ။

(ချမ်းမြေ့)

ပါဏာတိပါတကံ

လူနှင့်တကွ သက်ရှိသတ္တဝါအားလုံး၏ အသက်ကို သေစေလိုသော စိတ်စေတနာဖြင့် သေအောင်ပြုလုပ်ခြင်းသည် ပါဏာတိပါတကံ မည်၏။

ထိုကံထိုက်သူများသည် –

၁။ ဖြစ်လေရာဘဝဌ် ခြေလက်အင်္ဂါ ချို့ယွင်းတတ်ခြင်း။

၂။ သူများအသတ်ခံရခြင်း။

၃။ ရောဂါဝေဒနာများတတ်ခြင်း။

၄။ အသက်တိုတတ်ခြင်း။

၅။ အပါယ်ငရဲကျတတ်ခြင်း စသော မကောင်းသော အကျိုးဆက်များ ခံရတတ်ပါသည်။

• • • • • • • • •

၁။(က) တူသောအကျိုး ငှက်မုဆိုး

သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းဝင်း၏ အစွန်ကျသော ကျောင်းတစ်ကျောင်း၌၊ ရဟန်းတော် တစ်ပါးသည်၊ ညောင်စောင်းပေါ်တွင် လူးလိမ့်ကာ ရောဂါဝေဒနာ အပြင်းအထန် ခံစားနေရ၏။ ရဟန်း၏ ခန္ဓာကိုယ်တွင် ဆီးသီးခန့်၊ ဆီးဖြူသီးခန့် ဥသျှစ်သီးခန့် ပမာဏရှိသော အနာလုံးကြီးများသည် သွေးတစိုစို၊ ပြည်တရွဲရွဲဖြင့် တကိုယ်လုံး အပ်ချစရာ မကျန်အောင် အနံ့အပြား ပေါက်လျက်ရှိ၏။ ရဟန်းတော်၏ တစ်ကိုယ်လုံးကား ပုပ်စော်နံနေ၏။ ပြုစုမည့်သူလည်း တစ်ဦးမျှမရှိပေ။

လောကသုံးပါး၏ အားထားကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် အနီးရှိ မီးတင်းကုတ်အတွင်း၌ ရေနွေးအိုးတစ်အိုးကို တည်ကာ ဂိလာနရဟန်း ရှိရာသို့ ကြွတော်မူလာ၏။ ထိုအခါမှ အခြားရဟန်းများ ဝိုင်းအုံလာကြပြီးလျှင် ဂိလာန ရဟန်း၏ကိုယ်မှ သင်္ကန်းတို့ကို လျှော်ဖွတ်လဲလှယ်ပေးခြင်း၊ အနာလုံးကြီးများကို ဖန်ရည်ဖြင့် ဆေးကြောပေးခြင်း၊ ဆေးထည့်ပေးခြင်းစသော သူနာပြု လုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်ပေးတော့သည်။

ထိုအခါမှ ဂိလာန ရဟန်းသည် သက်သာရာရကာ ငြိမ်သက်သော စိတ်ဖြင့် မှိန်းနေလေသည်။

ဤရဟန်း ဘာကြောင့်များ ဤမျှဆိုးဝါးသော ရောဂါဝေဒနာဆိုး ဆင်းရဲကို ခံစားရသနည်း။ အကြောင်း ရှိပါသည်။ လောကဥ္စအကြောင်း မရှိပဲ ဘယ်အရာမျှ မဖြစ်ပေါ်ပေ။ ဤရဟန်းသည် တစ်ခုသောဘဝက ငှက်မုဆိုးဖြစ်ခဲ့ဖူးပါသည်။ သားငှက်မျိုးစုံကို ဖမ်းဆီး သတ်ဖြတ်၍ ဘုရင့်ပွဲတော်စာအဖြစ်ဆက်သရ၏။ ကျန်သော ငှက်တို့ကိုရောင်း၏။ ယနေ့ရောင်းမကုန်သော ငှက်တို့ကို မပျံသွားနိုင်အောင် တောင်ပံနှင့် ခြေထောက်တို့ကို ရက်ရက်စက်စက် ချိုးထား၏။

တစ်ချို့ငှက်တို့ကို နောက်တစ်နေ့တွင် သတ်၍ ရောင်း၏။ တစ်ချို့ကိုမူ နှစ်ရက်–သုံးရက်လွန်မှသတ်၍ ရောင်း၏။ ဤနည်းဖြင့်ငှက်များမှာ မချိမဆန့် ဆင်းရဲဒုက္ခ ဝေဒနာကို အချိန်ကြာကြာခံစားရပြီးမှ အသတ်ခံကြရ၏။ ထိုမကောင်းမှု ပါဏာတိပါတကံတည်းဟူသောအကြောင်း၏ တူညီသော အကျိုးဆက်ကို ယခုဘဝ၌ ဤရဟန်း ခံစားနေရခြင်း ဖြစ်သည်။

ဘုရားရှင်က တရားဓမ္မဟောပြသောအခါ ထိုဂိလာန ရဟန်းသည် သစ္စာလေးပါး အမှန်တရားကို သိမြင်ပြီး ပျံလွန်တော်မူ(သေ)သွားရှာ၏။

သတ္တဝါကို ညှင်းဆဲသတ်ဖြတ်မှု အကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးကား ကြောက်ဖွယ်ကောင်းလှ၏။ သူတစ်ပါး၏ အသက်ကိုသေအောင် ပြုလုပ်လျှင် မိမိလည်းအသက်တို ရခြင်း၊ ရောဂါများရခြင်း အကျိုးများကို ရရှိလာသည်။ အချဉ်ပင်စိုက်သူ အချဉ်သီးစားရသကဲ့သို့ ဖြစ်လေသည်။

သက်ရှိသတ္တဝါ၊ မသတ်ပါ၊ သိက္ခာကျင့်ပါမည်။

• • • • • • • • •

၁။ (ခ) ဓမ္မပါလ ဖိုးသက်ရှည်တို့ရွာ

ရှေးအခါက ဗြဟ္မဒတ်မင်း စိုးစံသော ဗာရာဏသီ ပြည်တွင် ဓမ္မပါလမည်သော ရွာကြီးတစ်ရွာရှိ၏၊ ရွာသူ ရွာသားများသည် ပါဏာတိပါတ စသော မကောင်းမှု တရားများကို ရှောင်ကျဉ်ကြသည်။ ဘုရားအလောင်း တော်သည် ထိုရွာမှ မဟာဓမ္မပါလဆိုသူ ရွာသူကြီး၏သား ဖြစ်လာ၏။ ဓမ္မပါလသတို့သားဟု ခေါ်တွင်လေသည်။

ဓမ္မပါလ သတို့သားသည် အရွယ်ရောက်ချိန်၌ တက္ကသိုလ်ပြည်မှ ဒိသာပါမောက္ခ ဆရာကြီးထံ သွားရောက်၍ ပညာသင်ယူလေ၏။ တပည့်ကျောင်းသား ငါးရာတို့တွင် ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်ဖြစ်လာသည်။

တစ်နေ့တွင် ပါမောက္ခဆရာကြီး၏ သားကြီး တစ်ယောက် ရုတ်တရက် သေဆုံးသွားရာ မိဘဆွေမျိုးများနှင့် တပည့်ကျောင်းသားများပါ ငိုကြွေးမဆုံးရှိကြလေသည်။ သို့ရာတွင် ဓမ္မပါလသည် ငိုမျက်ရည် တစ်ပေါက်မျှပင် ကျခြင်းမရှိချေ။ သူသည် ပါမောက္ခကြီး၏သား အသက် မကြီးပဲသေရခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အံ့သြနေသည်။ ဘဝင်မကျ

ဖြစ်နေ၏။ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နှင့် အဘယ်ကြောင့် သေဆုံးရ သနည်း၊ ငယ်ရွယ်စဉ်မှာ သေဆုံးရခြင်းသည် သဘာဝ မကျပါဘူး” ဟု ပြောဆိုနေမိသည်။

ထိုစကားကိုကြားရသော အခြားတပည့်ကျောင်းသား များက သူ့ကိုဘာမျှ နားမလည်သည့် လူတစ်ယောက်အဖြစ် ဝေဖန်ကြတော့၏။ ပါမောက္ခဆရာကြီးက ခေါ်ယူမေးမြန်း ကြည့်ရာ ဓမ္မပါလက “ ကျွန်တော်တို့ရွာမှာ သေချင်း သဘောသည် ငယ်ရွယ်သူတို့၌ ကျရောက်လေ့မရှိ၊ ငယ်ငယ် ရွယ်ရွယ်ဖြင့် သေတာမရှိ ” ဟု ပြန်ပြောလိုက်၏။

ပါမောက္ခဆရာကြီးသည် ဓမ္မပါလပြောစကားသည် စဉ်းစားစရာတစ်ခုဖြစ်၏၊ လက်တွေ့လေ့လာစုံစမ်းရန် ဆိတ် ရိုးတစ်ခုကိုလွယ်အိတ်ထဲ ထည့်လွယ်၍ တက္ကသိုလ်ပြည်မှ ထွက်လာခဲ့သည်။ ဓမ္မပါလရွာသို့ရောက်သွား၏။ ရွာသူကြီး မဟာဓမ္မပါလနှင့် တွေ့သောအခါ “တက္ကသိုလ်ပြည်မှာ ပညာသင်နေသောသင့်သား ဓမ္မပါလကွယ်လွန်သွားခဲ့ပြီ။ ဒါကြောင့် သတင်းလာပို့တာပါ” ဟု ပြောကြားလိုက်သည်။

ဓမ္မပါလမိသားစုက “ မဖြစ်နိုင်တာ ဆရာကြီးရယ်၊ ငါ့သားဓမ္မပါလ မသေပါဘူး သေသူမှာ အခြားသူ တယောက်သာဖြစ်ပါလိမ့်မယ်” ဟု ပြောကြသည်။

ထိုအခါ ပါမောက္ခဆရာကြီးသည် အသင့်ယူဆောင်လာသော အရိုးကို ထုတ်ပြလိုက်သည်။ " ဤအရိုးများသည် ခွေး၊ ဆိတ်တို့၏ အရိုးများသာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ဆရာကြီး မဟုတ်တာကို မပြောပါနှင့်" ဟု ဆိုကာ ဓမ္မပါလ မိသားစုက ပယ်ချလိုက်ပြန်သည်။

သည်အခါတွင်မှ ပါမောက္ခဆရာကြီးသည် အလွန်တရာအံ့ဩမှုဖြစ်သွားကာ "သင်တို့ရွာတည်းမှာ ငယ်ရွယ်သူများ အဘယ်ကြောင့် မသေရတာလဲ" ဟု မေးမြန်းကြည့်သည်။

ထိုအခါ မဟာဓမ္မပါလရွာသူကြီးက " ဆရာ၊ ငါတို့မျိုးနွယ်၊ ငါတို့ရွာသားတွေဟာ ပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်း ဒါန၊ သူ့အသက်သတ်ခြင်း စသည်မှ ရှောင်ကြဉ်သော သီလတရားများကို ခါးဝတ်မှဆိုးကဲ့သို့ မြဲမြံစွာ ကျင့်သုံးကြပါတယ်" ဟု ဆိုကာ အသက်ရှည်ခြင်း အကြောင်းတရားများကို ပြောပြလေသည်။

သည်တော့မှ ဆရာကြီးသည် သင့်သား ဓမ္မပါလ၏ ပြောစကားမှန်မမှန်ကို သိလို၍ စုံစမ်းရန် လာခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုပြီး အသက်ရှည်ကြောင်းတရားများကို ပေစာ၌ရေးမှတ်ယူ၏။ ၃-ရက်ခန့် နေပြီးနောက် ပြန်သွားလေသည်။

သူတစ်ပါးကို အသက်တိုအောင် မပြုလုပ်ပဲ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းကြောင့် တူသောအကျိုးဆက်အဖြစ် အသက်ရှည်ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်၊ အချိုပင်စိုက်သူ အချိုသီးကို စားကြရလေသည်။

ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

• • • • • • • • • •

အဒိန္နာဒါနကံ

ပိုင်ရှင်က ကြည်ဖြူစွာ မပေးသောပစ္စည်းကို ခိုးယူခြင်း၊ တိုက်ယူခြင်း၊ လှည့်ပတ်လိမ်ညာ၍ မမှန်မကန် ပြုလုပ်ယူခြင်းများသည် အဒိန္နာဒါနကံ မည်၏။

ယင်းသို့ မတရားယူသူသည် --

၁။ အပယ်ငရဲသို့ [illegible]ရောက်တတ်ခြင်း၊

၂။ ဥစ္စာပစ္စည်း ရရ်မအောင်မရှာနိုင်ခြင်း၊

၃။ ရှိသမျှပစ္စည်း[illegible]လည်း ရေ-မီး-မင်း-သူခိုး-အမွေခံ သားသမီးဆိုးတို့၏ ဖျက်စီးမှုကြောင့် ပျက်စီးတတ်ခြင်း၊

၄။ ဆင်းရဲ မွဲတေတတ်ခြင်း၊

၅။ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးတတ်ခြင်း စသော ဆိုးကျိုးများကို ရတတ်ခြင်း။

• • • • • •

၂။ (က) မသားမိုက်နှင့် လင်သူခိုး

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်သူပြည်သားတို့သည် တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ညများတွင် ပွဲလမ်းသဘင်များ ကျင်းပလေ့ရှိကြသည်၊ ထိုပွဲတွင် ပါဝင်ဆင်နွှဲလိုသော ဇနီးမောင်နှံ နှစ်ယောက်ရှိ၏။ ဇနီးဖြစ်သူသည် အိမ်တွင် ရှိသော အဝတ်အစားများဖြင့် ထိုပွဲသို့ သွားလိုစိတ် မရှိချေ။ အကောင်းဆုံး၊ အလှပဆုံး ဝတ်ကောင်းစားလှများ ဝတ်ဆင်ကာ ဇနီးမောင်နှံ ရွှေလည်တွဲ၍ နွှဲချင်သည်။

ဇနီးဖြစ်သူက အဆင်ဆန်း အဝတ်လှလှလေးကိုမှ မရလျှင် ပွဲသဘင်သို့ မလိုက်ချင်ဟုဆိုလာသည်။ ခင်ပွန်းခမျာ ချစ်၍ မနေသာတော့သဖြင့် ဘုရင့်ကုန်တိုက်သို့ ညလူချေ တိတ်ဆိတ်ချိန်တွင် ဖောက်ထွင်းခိုးရလေ၏။ ညတွင်းချင်းပင် အဖမ်းခံလိုက်ရသည်။

ထိုခိုးသူကို ရိုက်နှိုက်ချုပ်နှောင်၍ ဘုရင်ထံ တင်သွင်းကြရာ ဘုရင်က လက်ဝါးကပ်တိုင်တွင် တံကျင်လျှို၍ သတ်ရန် အမိန့်ချလိုက်သည်။

ထို့ကြောင့် သူ့ကို သုသာန်တွင် တံကျင်လျှို၍ ထားရာ–ကျီးတို့သည် ထိုသူခိုး၏ ခေါင်းပေါ်မှနား၍ သူ့မျက်လုံးတို့ကို နှုတ်သီးတို့ဖြင့် ထိုးဖောက်စားကြသည်။

သို့တိုင်အောင် သူခိုးဓဗျာ သူ့ကိုယ်ခန္ဓာမှ ဝေဒနာကို သတိမရနိုင်ပါ။ အိမ်မှာသူ့ကို စောင့်မျှော်နေရှာမည့် ချစ်ဇနီးထံသို့သာ သတိရနေသည်။ ချစ်ဇနီးလှလှလေးနှင့် ရွှေလည်တွဲ၍ ပွဲသဘင်ကြည့်ခွင့် မကြုံရလေခြင်းဟု ယူကျုံးမရ ဖြစ်နေမိသည်။ သူသည် ထိုနေရာမှာပင် သေဆုံးသွားခဲ့ရာ ငရဲသို့ ရောက်ရလေသည်။

သမ္မာအာဇီဝ တရားမျှစွာ လုပ်ကိုင်စားသောက်ခြင်းသည်သာ လောကသံသရာအကောင်းဆုံး ဖြစ်ပါသည်။

(သူတစ်ပါးဥစ္စာ၊ မနိုးပါ၊ သိက္ခာကျင့်ပါမည်။)

● ● ● ● ● ● ● ● ●

၂၉ (စ) မှန်မှန်ကန်ကန် ဈေးရောင်းဝယ်သူ

တစ်ခုသော ကမ္ဘာ၌ ဘုရားအလောင်းတော်သည် သေရိဝကိုင်းတွင် ရွှဲကုန်သည်တစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ သူ့တွင် လောဘကြီးသော အဖော်ရွှဲကုန်သည် တစ်ယောက်လည်းရှိသေးသည်။ သူတို့နှစ်ယောက်သည် “နီလဝါမြစ်” တစ်ဖက်ကမ်းရှိ “အရိဋ္ဌပုရ” မြို့တွင် ရွှဲများရောင်းချလေ့ရှိကြသည်။ သူ့ရပ်ကွက်၊ ကိုယ့်ရပ်ကွက်၊ သူရောင်းရမည့်လမ်း၊ ကိုယ်ရောင်းရမည့် လမ်းဟူ၍ ဈေးကွက်ကို ခွဲခြားထားကာ ရောင်းကြသည်။ တစ်ဦး ဈေးကွက်တွင် တစ်ဦးက အလျင်ဦးနှာ ဝင်မရောင်းရ၊ ဈေးကွက်ပိုင်သူ ရောင်းချပြီးနောက်မှသာ ဝင်ရောင်းနိုင်သည်။

ထိုမြို့တွင် အထည်ကြီးပျက် မိဘ, ဘိုးဘွား လက်ထက်က ချမ်းသာပြီး၊ သားမြေးလက်ထက်တွင် မွဲနေကြသူ မြေးဘွားနှစ်ယောက်ရှိသည်။ သူတို့တွင် ရွှေခွက်ဟောင်းကြီး တစ်ခုကျန်ရှိနေခဲ့သည်။ မည်းညစ်ပေ နေ၏။

တစ်နေ့တွင် မြေးမငယ်သည် လောဘသား ရွှဲကုန်သည်ထံမှ ရွှဲတစ်လုံးကိုဝယ်ရာ ပိုက်ဆံမရှိသဖြင့် ထိုခွက်ဟောင်းကြီးနှင့် လဲလှယ်လေသည်။ လောဘသား ရွှဲကုန်သည်သည် ခွက်ဟောင်းကြီး၏ဖင်ကို အပ်ဖျားဖြင့် ခြစ်ကြည့်လိုက်သည်။ ရွှေခွက်ဖြစ်ကြောင်း သိသွားသော အခါ မတရားယူချင်စိတ် ဖြစ်သွား၏။

သူသည်မျက်နှာခပ်တည်တည်ဖြင့် "ဒီခွက်စုတ်ကြီးက ဘာမှ အသုံးမဝင်ဘူး"ဟု ဆိုကာ ခွက်ကိုလွှင့်ပစ်ပြီး ထွက်သွားလေသည်။ ဈေးနှိမ်ပြီး လိမ်ယူရန်အကွက် ဆင်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ထိုသူရှောင်းချထားသော လမ်းသို့ ဘုရားအလောင်း ရွှဲကုန်သည် ဝင်လာသောအခါ မြေးမလေးသည် ထိုခွက် ဟောင်းကြီးဖြင့်ပင် ရလိုရငြား ရွှဲဝယ်လိုက်ပြန်သည်။ ဘုရားလောင်းသည် ရွှေခွက်ဖြစ်နေကြောင်းသိ၍ "နှမလေး ဒီခွက်သည် ရွှေခွက်ဖြစ်တယ်၊ အဖိုးတစ်သိန်း တန်ပါတယ်၊ ကျနော်ဆီမှာ တစ်သိန်းတန်ရွှဲများ မပါပါ"ဟု ပြောပြ၏။

ထိုအခါ မြေးအဘွားနှစ်ယောက်ကလည်း "ရွှေခွက် ဖြစ်ပါစေ၊ ရွှဲတစ်လုံးမျှ ရယင် ကျေနပ်ပါပြီ "ဟုဆိုကြသည်။

သို့ဖြင့် ဘုရားအလောင်း ရွှဲကုန်သည်သည် ပါလာသည့် ငွေငါးရာနှင့် လက်ကျန်ရွှဲများကို ပေးခဲ့ပြီး ရွှေခွက်ကို ယူလာခဲ့လေသည်။

လောဘသားရွှဲကုန်သည် ပြန်ရောက်လာသောအခါ "ဟော့ ကလေးမ- စောစောက ခွက်စုတ်ကို ယူခဲ့၊ ရွှဲတစ်လုံးတော့ပေးခဲ့မယ် " ဟု သနားသည့် အမူအရာဖြင့် ပြောဆိုလေသည်။

မြေးအဘွားနှစ်ယောက်က ရွှေခွက်ကို အခြား တစ်ဦးအားရောင်းလိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်း ပြောပြ လိုက်သည်။ လောဘသား ရွှဲကုန်သည်သည် " အလကားရမည့် တစ်သိန်းတန် ရွှေခွက်ကြီးနှင့် လွဲရလေပြီ" ဟု သတိမေ့မြော သွား၏။ သတိပြန်ရလာသောအခါ ပါလာသည့်ငွေနှင့် ရွှဲများကို အိမ်ရှေ့တွင် လွှင့်ပြစ်ထားခဲ့ပြီး၊ ဘုရားအလောင်းကို ရိုက်သတ်၍ ရွှေခွက်ကိုလုယူရန် ဒုတ်ကိုကိုင်ကာ အပြေး လိုက်သွားလေသည်။

သို့ရာတွင် သူမြစ်ဆိပ်ရောက်ချိန်၌ ဘုရားအလောင်း ကုန်သည်သည် မြစ်လယ်သို့ ရောက်နေလေပြီ ရွှေခွက်တော့ လက်လွတ်သွားပြီး ဆုံးပါပြီဟု သိလိုက်သည့်ခဏတွင် သွေးအန်၍ သေဆုံးသွားလေ၏။

သူတစ်ပါးပစ္စည်းကို တရားသဖြင့် ရယူသောသူသည် တစ်သိန်းတန် ရွှေခွက်ကြီးကို ရရှိသွားပါသည်။

အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

• • • • • • • • •

ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ

ယောကျ်ားများသည် မိမိ၏ဇနီးမှတစ်ပါး အခြားသော ပိုင်ဆိုင်သူ အုပ်ထိမ်းသူရှိသော မိန်းမတို့နှင့် ကာမဆက်ဆံ လျှင်လည်းကောင်း၊ မိန်းမများသည် မိမိ၏ ခင်ပွန်းသည်မှ တစ်ပါး အခြားယောကျ်ားတို့နှင့် ကာမဆက်ဆံလျှင် လည်းကောင်း ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာကျင့်ခြင်း၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ မည်၏။

ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံကျူးလွန်သူတို့သည် –

၁။ အပါယ်ငရဲကျရောက်ခြင်း။

၂။ လူမှန်းများရုံမက၊ ရန်သူများခြင်း။

၃။ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြများရခြင်း။

၄။ ချစ်သူနှင့်ကွဲရခြင်း။

၅။ နပုံးပဏ္ဍုက်(မိန်းမလျာ)ဖြစ်ရခြင်း။

စသော ဆိုးကျိုးဆက်များကို ခံစားရ၏။

၃။ (က) သူတစ်ပါးသားမယား ပြစ်မှားသူ

ရှေးသရောအခါက ဇရကစ္ဆမြို့တွင် ရွှေပန်းတိမ်လုပ်ငန်းဖြင့် ချမ်းသာကြွယ်ဝနေသူ လုလင်တစ်ယောက်ရှိ၏။ ပန်းတိမ်ဆရာလေးသည် ပစ္စည်းလည်းကြွယ်ဝ၊ အရွယ်လည်းကောင်း၊ ရုပ်ရေကလည်း ချောသဖြင့်၊ စန်းပွင့်လှသည်။ အပျော်အပါးလည်း များလှသူဖြစ်သည်။ ကာမပိုင်ရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ်စေ၊ ရုပ်ရည်ချောမောသူ အမျိုးသမီးမှန်သမျှ ပန်းတိမ်ဆရာလေးနှင့် လှုတ်ကင်းသူ ရှားလှသည်။

ထိုပန်းတိမ်ဆရာလေး ကွယ်လွန်သောအခါ၊ ထိုမိစ္ဆာစာရကံကြောင့် ငရဲ၌ကျရောက်ရ၏။ ယခုခေတ်တွင် အေအိုင်ဒီအက်စ် ရောဂါကူးစက်၍ မသေခင်ကပင် ငရဲသဖွယ်ခံစားရတတ်သည်။

ငရဲတွင်တစ်သက်လုံးခံ၍၊ ငရဲမှလွတ်ပြန်သောအခါ မျောက်ဘဝ၌ ဖြစ်ရပြန်၏။ မျောက်ကလေး(၇)ရက်သား

ရှိသောအခါ သင်းအုပ်မျောက်ထီးကြီးက ဖေ့းစေ့ကို ကိုက်ထုတ်ကာ သင်းကွပ်ပစ်လိုက်၏။ နေရာလုမှာ စိုး၍ ဖြစ်သည်။

မျောက်ဘဝမှ သေလွန်သောအခါ၊ ဆိတ်ဘဝ၌ ဖြစ်ရပြန်၏။ ဆိတ်ဘဝ၌လည်း သင်းကွပ်ခံရပြန်၏။ နောက်ဘဝတွင်မူ နွားဖြစ်ရ၍ တစ်နှစ်သားအရွယ်တွင် သင်းကွပ်ခံရပြန်၏။ မျက်စိကန်းရ၏။ မျက်စိကန်း နေသော်လည်း၊ တစ်သက်လုံးထွန်ဆွဲရ၊ လှည်းရုန်းရ၏။

နောက်ဘဝတွင်မူ ကျွန်မ၏သား ဖြစ်ရ၏။ သားဆိုသော်လည်း ယောကျ်ားစင်စစ်မဟုတ်၊ နပုံးပဏ္ဍုက် (မိန်းမရှာ)သာ ဖြစ်၏။ အသက်သုံးဆယ်တွင် သေဆုံး၍၊ ဆင်းရဲလှသော လှည်းကူလီ၏သမီး ဖြစ်ရပြန်၏။ လှည်းကုန်သည်ကြီးသည် ထိုလှည်းကူလီထံမှ သမီးကို ကြွေးဖြင့် သိမ်းပိုက်လိုက်၏။ မိန်းကလေးအရွယ်ရောက် သောအခါ မယားကြီးလက်ရှိဖြစ်သော လှည်းကုန်သည် ကြီး၏သားက ချစ်လှပါသည်ဆိုကာ ယူလိုက်ပြန်၏။ မိန်းကလေးခမျာ ခင်ပွန်းသည်နှင့် မယားကြီးစိတ်ကြည် ကြပါစေ သဘောဖြင့် ဝတ္တရားကျေပွန်အောင် ဘယ်လိုပင် ပြုသော်လည်း ချင်ခင်မှုကိုမရ၊ ငြိုငြင်မှုနှင့် အမုန်းသာ အဖတ်တင်ခဲ့၏။ မယားငယ်တို့၏ သဘာဝဒုက္ခဖြစ်၏။

ထိုဘဝမှ သေဆုံးရပြန်သော် ဥဇ္ဇေနီပြည်၌ ချမ်းသာကြွယ်ဝသော သူဌေး၏ တစ်ဦးတည်းသော သမီးဖြစ်လာ၏။ အရွယ်ရောက်သောအခါ သာကေတသူဌေးသားနှင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားရ၏။ ခင်ပွန်းသည်နှင့် ပတ်သက်သမျှ မိဘမောင်နှမ ဆွေမျိုးများ အတွက်ပါ မကျန် ဝတ္တရား ကျေအောင် စေတနာထား ဆောင်ရွက်ပြုစုသော်လည်း မျက်နှာကောင်းမရပဲ လင်ကပြစ်သွား၏။

ဒုတိယအိမ်ထောင်အဖြစ် အတန်အသင့် ချမ်းသာသူ တစ်ယောက်နှင့် လက်ထပ်ပြန်ပါသည်။ ထိုယောကျ်ားကလည်း ချစ်ခင်မှုမရှိပဲ ကွဲရပြန်၏။ နောက်ဆုံးမိဘများက သူတောင်းစား တစ်ယောက်ကိုရှာပြီး၊ သူတောင်းစားဘဝမှ ကယ်တင်ကာ ပစ္စည်းဥစ္စာထူထောင်ပေး၍ သူနှင့်လက်ထပ်ပေးလိုက်၏။ ထိုသူတောင်းစားကလည်း မေတ္တာမရှိဟုဆိုကာ ကွာရှင်းလိုက်ပြန်၏။ အိမ်ထောင်သုံးဆက် တိုင်တိုင် စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ဒုက္ခလှလှကြီး ရောက်ခဲ့ရ၏။

လူချမ်းသာ ပန်းတိမ်ဆရာလေးဘဝက ငွေကိုရေလိုသုံးကာ၊ လူ့ကျင့်ဝတ်ကို ဖောက်ပြန်ကျူးလွန်ခဲ့သော ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ၏ ဆိုးကျိုးကား ဤမျှအထိ ကြီးမားပြင်းထန်လှချေ၏။

ထို့ကြောင့် မောင်မယ်တို့ အပျော်အပါး လိုက်စား မှုကိုရှောင်ကြဉ်ရမည်။

ကာမေမိစ္ဆာ၊ မမှားပါ၊ သိက္ခာကျင့်ပါမည်။

• • • • • • • • • •

၃။ (ခ) သစ္စာရှင်မင်းသမီး

ရှေးသရောအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် သောတ္ထိသေနမည်သော အိမ်ရှေ့စံမင်းသားတစ်ပါးရှိ၏၊ သူ့တွင် နူနာရောဂါစွဲကပ်လာသဖြင့် နန်းတော်တွင် မစံမြန်းတော့ပဲ သမ္ဗုလမိဖုယားနှင့်အတူ တောထဲသို့ ထွက်လာခဲ့ကြသည်၊ သူတို့နှစ်ဦးသည် လူသူမနီးသော တောအုပ်ကြီးထဲ၌ တဲတစ်လုံးဆောက်ကာ တောတွင်း၌ သဘာဝအလျောက် သီးမှည့်နေကြသော သစ်သီးများကို စားသောက်၍ နေထိုင်ကြလေ၏။

သမ္ဗုလမင်းသမီးသည် လင်သားကို အိမ်ဦးနတ်ကဲ့သို့ ကိုးကွယ်ကာ မယားဝတ်ငါးပါးနှင့်အညီ ပြုစုသည်။ နူနာစွဲကပ်နေသော မင်းသားအား စက်စုတ်ရွံရှာခြင်း မရှိပဲ၊ ခြေဆုတ်လက်နယ်ပြုကာ ဆေးကုပေးသော်လည်း ရောဂါကထူးခြားမလာချေ။

တောတောင်အနှံ့ နေ့စဉ်သစ်သီး ရှာသွားနေရသော မင်းသမီးကို ဘီလူးတစ်ကောင်က လှရောင်ဖန်ဆင်း၍

ချစ်ရေး ဆိုလေသည်။ တစ်ယောက်ထဲ သွားလာနေသော မိန်မသားများကို အညာလွယ်သူများဟု ယောကျ်ားသား များက ထင်တတ်ကြ၏။

သစ္စာစောင့်စည်းသော မင်းသမီးကို မည်သို့မျှ သွေးဆောင်မရဖြစ်နေသည်၊ မောင်ဒါနောသည် အနုနည်းဖြင့် မရသည့်အဆုံး ဆွဲလားရမ်းလား ပြုကာ အကြမ်းနည်းဖြင့် ချစ်ရေးဆိုပြန်သည်။ မင်းသမီးခမျာ ငြင်းမရသည့် အဆုံး **"သူတော်ကောင်း နတ်ကောင်းမပါစေ"** ဟု နတ်များကို တိုင်တည်လိုက်ရာ နတ်မင်းကြီး တစ်ဦးက ဒါနောကို ဝရဇိန်လက်နက်ဖြင့် ချိန်ရွယ်ကာ နတ်သမီးအား လွှတ်ပေးရန် ပြောဆိုကာမှ လွှတ်တော့သည်။

ထိုနေ့က မိုးချုပ်မှ ပြန်ရောက်လာသော·မင်းသမီးအား သောတ္ထိသေနမင်းသားသည် ငါ့ထက်ချစ်ရသူနှင့် တွေ့နေ၍ မိုးချုပ်နေတာ ဖြစ်ရမည်ဟု ပြောဆိုလေသည်။ သမ္ဘုလက ဖြစ်ကြောင်း ကုန်စင်ကို ရှင်ပြသော်လည်း မင်းသားက မယုံနိုင်အောင် ဖြစ်နေ၏။ မိန်းမတို့ စကားသည် မှန်ကန် ခဲသည်၊ နွားနို့ကုလား၊ ထန်းသမား၊ မုသားမဖက်၊ ရေမစွက်သည် မရှိသကဲ့သို့ မိန်းမများသည်လည်း၊ အချစ်ကိစ္စနှင့် ပတ်သတ်သောလျှင် ယုံရန်ခက်၏ဟု ဆိုနေ ပြန်သည်။

ထိုအခါ မင်းသမီးခင်မျာ အခက်ကြုံနေ၏။ သူသည် လော်လီဖောက်ပြားတတ်သူမဟုတ်၊ ကိုယ်ကျင့်သီလမြဲ၍ သစ္စာစောင့်သိသူ မိန်းမမြတ်တစ်ဦးသာဖြစ်သည်။ သူမ အတွက် သစ္စာတရားကိုသာ အားကိုး၍ သက်သေပြစရာ ရှိတော့သည်။ မင်းသမီးသည် အိုးတစ်လုံးတွင် ရေကြည် အပြည့်ထည့်ကာ ရှေ့တွင်ထား၍ သစ္စာပြုလိုက်သည်။ "ငါသည် ကိုယ်ကျင့်သီလနှင့်ပြည့်စုံသူဖြစ်၏၊ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရကို မမှားအောင် စောင့်စည်းခဲ့၏။ ဤစကားသည် အမှန်ဖြစ်ပါ၏၊ ဤသစ္စာစကားမှန်ကန်ပါက သောတ္ထိသေန မင်းသား၏ နူနာရောဂါများ ပျောက်ကင်းပါစေသတည်း" ဟုဆိုကာ သစ္စာပြုလိုက်သည်။ ထိုသစ္စာရည်ဖြင့် သောတ္ထိ သေန၏ ကိုယ်ပေါ်သို့ ဦးခေါင်းမှ သွန်လောင်းလိုက်ရာ နူနာများသည် တခဏချက်ချင်းလုံး၀ ပျောက်ကင်းသွား လေသည်။

သူတို့သည် နှစ်ရက်သုံးရက်နေပြီး ရောဂါ ပျောက် ကင်း ပြီဖြစ်၍ ဗာရဏသီမြို့တော်သို့ ပြန်ရောက်လာကြရာ ခမည်းတော် ဘုရင်ကြီးက ထီးနန်းစည်းစိမ်ကို လွှဲအပ် ပေးလိုက်တော့၏။

ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

• • • • • • • • • •

မုသာဝါဒကံ

မဟုတ်မမှန်သော စကားကို သိလျက်ဖြင့် သူတစ်ပါး အကျိုးစီးပွားပျက်စီးအောင် လိမ်လည်ပြောဆိုခြင်းသည်- မုသာဝါဒကံ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုမုသားစကား ပြောဆိုသူများသည်-

၁။ စကားမပီ၊ သွားမညီ ဖြစ်ရခြင်း။

၂။ ခံတွင်း ပါးစပ်ပုပ်ညှီခြင်း။

၃။ သူတစ်ပါးအပေါ် ဩဇာမရှိခြင်း။

၄။ စိတ်မတည်ပဲ လျှပ်ပေါ်လော်လီခြင်း။

၅။ အပါယ်ငရဲသို့ ရောက်ရခြင်းစသော ဆိုးကျိုးများကို ခံစားရတတ်ပါသည်။

၄။ (က) ကမ္ဘာဦးကမုသား

ရှေးအခါက စေတိယတိုင်းပြည်၌ စိုးစံသော စေတိယမင်း၏ မုသားစကားသည် ဖြူစင်သော ကောင်းကင်၌ ညိုမဲသော တိမ်တိုက်ပမာ တစ်ကမ္ဘာလုံး သစ္စာတည်သော ခေတ်ကာလတွင် ရှေးဦးစွာ ပေါ်လာသော မုသားဖြစ်သည်။ လွန်စွာဆိုးဝါးလျက် ယနေ့ထက်တိုင်သော သမိုင်းတွင်ရစ်လေသည်။ ထိုမင်းကား သာမန်မဟုတ်၊ ကောင်းကင်ပျံနိုင်ခြင်း၊ နတ်သားလေးယောက် သက်တော်စောင့်ရခြင်း၊ ကိုယ်မှ စန္ဒကူး နံ့မွှေးခြင်း၊ ခံတွင်းမှ ကြာညိုနံ့မွှေးခြင်းဟူသော တန်ခိုးလေးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသူ ဘုန်းကံရှင်တစ်ဦးဖြစ်၏။

စေတိယမင်းတွင် ပုရောဟိတ်အမတ်ကြီး "ကပိလနှင့် ကောရမည်သော ပုဏ္ဏားညီကို နှစ်ဦးလည်းရှိ၏။ ညီငယ် ကောရကား စေတိယမင်းနှင့် ကျောင်းနေဖက် သူငယ်ချင်းဖြစ်၏။ မိမိဘုရင်ဖြစ်လျှင် သူငယ်ချင်း ကောရကို ပုရောဟိတ်ရာထူး ခန့်မည်ဟု ကတိပေးခဲ့၏။ သို့သော်

ခမည်းတော် ဘုရင်ကြီး နတ်ရွာစံ၍ စေတိယဘုရင် ဖြစ်လာသောအခါ ဖခင်လက်ထက်က ပုရောဟိတ်ဟောင်းကို ရာထူးမှ မချနိုင်၊ မျိုးရိုးအစဉ်အလာအရ အကိုကြီး ဖြစ်သူသာလျှင် ပရောဟိတ် ရာထူးရမြဲ ဖြစ်သည်။

တနေ့သ၌ကား ထိုရာထူးအတွက် စဉ်းစားရင်း ဘုရင်က သူ၏သူငယ်ချင်းကို ပြောသည်မှာ-"သူငယ်ချင်း- ကောရ ရာထူးအတွက် မပူပါနှင့်၊ ငါကိုယ်တိုင် ပရိတ်သတ် အလယ်မှာ သင့်ကို အကိုကြီး၊ သင့်နောင်တော်ကပိလကို အငယ်ဖြစ်တယ်ဟု မုသားပြောမည်။ သည်လိုဆိုလျှင် ကောရကအကြီးဖြစ်သွားပြီး ရာထူးကို ရခွင့်ရှိသွားမည်"ဟု ပြောဆိုတိုင်ပင်ကြသည်။

ဤသို့ ဘုရင်နှင့် ကောရတို့ တိုင်ပင်ကြသော စကားသည် တစ်မြို့လုံး ပြန့်နှံ့သွား၏။ ထိုခေတ်အခါက မုသားကို မကြားဖူးကြ၊ တစ်ကမ္ဘာလုံး သစ္စာတည်သောအခါ ဖြစ်၍၊ ဘုရင်ပြောမည့် မုသားဆိုတာ ဘယ်လိုပါလိမ့်"ဟု သိချင်နေကြလေ၏။ ထိုမျှလောက် သတင်းကြီးနေသော မုသားကို ကြားသိလိုကြသော မြို့သူမြို့သားတို့သည် မုသား ပြောမည့်ဌာန၌ အလုအယက် နေရာယူကာ ပြည့်ကျပ်ကျိတ်ခဲ နေ၏။ ဘုရင်နှင့် ကောရတို့လည်း မုသားပြောရန် အသင့်

နေရာယူလိုက်၏ ထိုအခါ ဈာန်အဘိညာဉ်ရ ရသေ့ကြီး တစ်ပါးလည်း ဆုံးမတရား ဟောရန် ရောက်ရှိလာသည်။

ရသေ့ကြီးက“ ဘုရင်မင်းမြတ် မုသားကိုဆိုသည် ရှိသော် တရားကို သတ်သည်မည်ပါတယ်၊ ကိုယ့်တရားကို သတ်ခြင်းသည် မိမိကိုယ်ကို ပြန်သတ်ရာ ရောက်ပါတယ်” ဟု ဆုံးမစကားကိုဆိုသည်။ ဘုရင်သည် ဆုံးမစကားကို မနာယူပဲ “ကောရကအကြီး၊ ကပိလ ပုရောဟိတ်ဟောင်းက ညီငယ်ဖြစ်တယ် ဟု မုသား ပြော၍ ကြေညာ လိုက်လေသည်။

ဤမုသားကား ကမ္ဘာတွင် ပထမဆုံး မုသားဖြစ်၍ အလွန်တရာ နက်ရှိုင်းလေ၏။ ဘုရင်ကြီးက မုသားစကားကို ပြောဆိုလိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဘုရင်အား စောင့်ရှောက် နေကြသော နတ်သားလေးယောက်တို့သည် ကွယ်ပျောက် သွားကြ၏၊ ခံတွင်းထဲမှလည်း ကြာညိုနံ့ကွယ်၍ ကြက်ဉ အပုပ်နံ့ထွက်လာ၏။ ကိုယ်အနံ့များလည်း စန္ဒကူးနံ့ ကွယ်ပျောက်၍ အိမ်သာနံ့ ပေါ်ထွက်လာသည်။ ကောင်းကင် မှာလည်း မသွားနိုင်တော့ဘဲ မြေပေါ်သို့ ကျရောက်ရာရ၏။

ရသေ့ကြီးက “မင်းမြတ် မုသား မပြောပါနှင့်၊ အမှန်ကို ပြင်၍ ပြောလျှင် ထိုတန်ခိုးများအားလုံး မူလအတိုင်း ရရှိပါလိမ့်မယ်”ဟု သတိပေးသော်လည်း ရသေ့ကြီး၏

လှည့်စားမှုဟု ထင်ကာ အကိုကြီး ကပိလကို အငယ်၊ ညီငယ်ကောရကို အကြီးဟုပင် ထပ်၍ မုသားပြော ကြေညာလိုက်ပြန်၏။ ထိုအခါ သူ့ခြေနှစ်ချောင်း ခြေမျက်စိထိအောင် မြေထဲသို့ အိခနဲ နစ်ဝင်သွား၏။

ရသေ့ကြီးကထပ်၍ သတိပေးသော်လည်း ဘုရင်က သုံးကြိမ်မြောက် မုသားဆိုပြန်ရာ ဒူးဆစ်တိုင်အောင် မြေထဲသို့ နစ်ဝင်သွားသည်။ လေးကြိမ်ပြောဆိုရာတွင် ခါးတိုင်အောင် နစ်ဝင်သွား၏။ ငါးကြိမ်မြောက်တွင် ချက်ထိအောင် မြုပ်သွား၏။ ခြောက်ကြိမ်မြောက် ပြောဆိုရာတွင် ရင်သားတိုင်အောင် နစ်ဝင်၍ ခုနစ်ကြိမ်မြောက် ပြောဆိုရာတွင်ကား မြေကြီးသည် ဟင်းလင်းပွင့်လာ၍ တက်လာသော မီးတောက် မီးလျှံတို့သည် မုသားဘုရင်ကြီးကို ရစ်သိုင်း၍ အဝီစိငရဲသို့ ယူသွားလေတော့၏။

မုသားလိမ်ညာ၊ မပြောပါ၊ သိက္ခာကျင့်ပါမည်။

• • • • • • • •

၄၊ (စ) စကားကတိတည်သူ

ရှေးသရောအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ပေါရိသာဒ ဆိုသော လူသားစားသည့် ဘုရင်တစ်ပါး ရှိခဲ့ဖူးပါသည်။ ထိုဘုရင်သည် အမဲဟင်းလျာကို အလွန်ကြိုက်သည်၊ နေ့စဉ်အမဲဟင်းလျာကို စားနေရာမှ လူသားကိုပါ စားမိလေ၏။ အလွန်မိန်ရှက်သော အရသာကို စွဲလမ်းသွားသဖြင့် နေ့စဉ် လူသားကို ရာကြဲ၍ သတ်ဖြတ် စားသောက်နေ၏။ ထိုကိစ္စ အမှုပေါ်လာသဖြင့် တိုင်းပြည်မှ နှင်ထုတ်လိုက်သည်။

ပေါရိသာဒသည် လူသူမနီးသော တောအုပ်ကြီး တစ်ခု၏ ညောင်ပင်ကြီးအောက်ခိုအောင်းနေ၏။ တောအုပ်ကိုဖြတ်သန်းသွားသော ခရီးသည်များကို ဖမ်းယူ စားသောက်နေသည်။ တစ်နေ့တွင် လူအများနှင့် အတူလာသော ခရီးသွား ပုဏ္ဏားတစ်ဦးကို ဝင်ရောက်ဖမ်းဆီးသည်။ လူအများက ဝိုင်းလိုက်ကြသဖြင့် ပုဏ္ဏားကို ထမ်း၍ ခြစည်းရိုးတစ်ခုကို ခုန်ကျော်လိုက်ရာ ရှားငုတ်တို တစ်ခုက သူ၏ ခြေထောက်ကို စူးဝင်သွား၏။

ပေါရိသာဒသည် သစ်ငုတ်စူးသော ဒါဏ်ရာမှ နာကျင်ကိုက်ခဲသော ဝေဒနာကို အမြန်ပျောက်ချင်လှသဖြင့် ညောင်ပင်စောင့်နတ်အား တိုင်တည်လိုက်သည်။ "အသင်နတ်မင်း--ငါ့အနာကို အမြန်ပျောက်အောင် ကူသပေးပါ၊ အနာအမြန်ပျောက်လျှင် လူတစ်ရာ၏ လည်ချောင်းသွေးဖြင့် နတ်တင်ပါမယ်"ဟု နတ်ကိုကိုးလိုက်သည်။

ပေါရိသာဒ၏ အနာသည် မကြာခင်မှာပင် ပျောက်ကင်းသွားရာ "နတ်မသောကြောင့် အနာပျောက်တာဖြစ်သည်" ဟု ထင်မှတ်သွားတော့၏။ ထိုအဖြစ် မမှန်ကန်ပါ။ ပျောက်ချိန်ကန်၍ ပျောက်သွားခြင်းဖြစ်သည်။

ပေါရိသာဒသည် သူ့ကတိအတိုင်း နတ်ကို ပူဇော်ရန် လူပေါင်းတစ်ရာကို လိုက်လံဖမ်းဆီး၍ ညောင်ပင်၏ အောက်တွင် ကြိုးဖြင့်တုတ်ကာ ဇောက်ထိုးဆွဲထားလိုက်သည်။ အဖမ်းအဆီးခံရသော လူများတွင် သုတသောမ မင်းသားလည်း ပါလာလေသည်။

"ဘယ်လိုလဲ မင်းသား၊ သေရမှာ ကြောက်နေပြီလား" ဟု ပေါရိသာဒက မင်းသားကို မေးလိုက်သည်။ မင်းသားက "ငါသေရမှာ မကြောက်ပါဘူး။ ငါကတိတစ်ခု ပျက်မှာပဲ စိုးရိမ်ပါတယ်"။ ဘယ်လိုကတိလဲ ဟု မေးရာ မနက်ဖန် တရားလေးဂါထာကို နာယူရန် နန္ဒပုဏ္ဏားနှင့် ချိန်းဆိုထားတဲ့

ကတိစကားတစ်ခု ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် နန္ဒပုဏ္ဏားထံမှ တရားနာယူရန် ခေတ္တပြန်ခွင့်ပြုပါ"ဟု မင်းသားက ခွင့်တောင်းသည်။ "ပြန်မလာရင်ကော" ဟု ပေါရိသာဒက ဆို၏။ "သင်ပေါရိသာဒကိုလဲ ငါကတိ ပေးပါတယ်၊ ကေန်မုချ ပြန်လာပါမယ်"ဟု မင်းသားသည် ပေါရိသာဒကို ကတိပေးလိုက်သည်။ ဤ သုတသောမ မင်းသားသည် ကတိ တည်သူဖြစ်သည်။ ကတိသစ္စာစကားကို တန်ဖိုးထားသူ ဖြစ်၍ ပြန်ခွင့်ပြုလိုက်သည်။

သုတသောမမင်းသားသည် နန်းတော်သို့ပြန်၍ ပညာရှိ နန္ဒပုဏ္ဏားထံမှ တရားလေးဂါထာကို နာယူလေ၏။ တရားနာယူပြီး နန္ဒပုဏ္ဏားကို အသပြာ လေးထောင်ပူဇော်၍ သူ့ကတိစကားကို တည်စေလိုသဖြင့် ပေါရိသာဒထံ ပြန်ရန် ပြင်ဆင်လေသည်။

ပြည်သူပြည်သားများသည် မပြန်ရန် တားမြစ်ကြရာ သုတသောမ မင်းသားက"ကိုယ့်ကတိစကားအတိုင်း ဆောင်ရွက်တာဟာ လူတော်လူကောင်းတို့၏ အလေ့ အကျင့် ဖြစ်ပါတယ်၊ ပေါရိသာဒက ငါ့ကို ယုံကြည်လို့ လွှတ်လိုက်တာ၊ သူလွှတ်ပေးလို့လဲ နန္ဒပုဏ္ဏားထံ ပေးခဲ့တဲ့ ကတိလဲ တည်ခဲ့ရတယ်၊ သူ့ထံပြန်မသွားရင် ကတိပျက်ပြီး လိမ်လည်ရာ သက်ရောက်ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် လူသားစား

ပေါရိသာဒထံ ပြန်သွားရမယ်” ဟု ရှင်းလင်းပြောပြီး မြို့တော်မှထွက်ခွာလာခဲ့၏။

သုတသောမမင်းသားသည် သူ၏ကတိသစ္စာကို အသက်နှင့်လဲလှယ်၍ ပြန်လာတာကို ပေါရိသာဒတွေ့မြင်လိုက်ရသောအခါ “ ဒီမင်းသားဟာ သေရမှာကိုသိလျက် ကတိအတိုင်းပြန်လာနေပါလား၊ သေရမှာကိုမကြောက်ပဲ ရဲရင့်တာဟာသူယူလာသောဂါထာတန်ခိုးကြောင့် ဖြစ်ရမယ်၊ ငါလဲသူ့လိုမကြောက်မရွံ့ ရဲရင့်ချင်တယ်” ဟု ကြံစီပြီးလျှင် တရားဂါထာများကို သူ့အား ဟောကြားပေးရန် ပေါရိသာဒက တောင်းဆိုသည်။

ထိုဂါထာများက ရဲရင့်စိတ်ကိုဖြစ်သော ဂါထာမန္တာန်များမဟုတ်ချေ၊ ကဿပဘုရား၏ တရားတော်များ ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်၍ သုတသောမမင်းသားသည် ပေါရိသာဒအား တရားဂါထာတရားများကို ဟောကြားပေးလိုက်၏။ ပေါရိသာဒသည် ထိုတရားတော်ကို နားကြားလိုက်ရသည်နှင့် တပြိုင်နက် ဝမ်းဆီထိသကဲ့သို့ ပီတိစိတ်များ ဖြစ်ပေါ်ကာ တရားသဘောကို သိမြင်သွားတော့၏။

သုတသောမမင်းသားကိုလည်း လေးစားချစ်ခင်သွားသဖြင့် တရား ၄-ဂါထာကို ပူဇော်သည့်အနေဖြင့်

ဆုလေးဆုကို ပေးပါမည်၊ လိုရာဆုကို တောင်းပါဟု ပေါရိသာဒက ဆို၏။ မင်းသားသည် -

၁။ ငါသည် သင်ပေါရိသာဒကို အသက်တစ်ရာ ရှည်တာကို မြင်ချင်ပါတယ် ဟု ပထမဆုကို တောင်းဆိုရာ ပေါရိသာဒက“ ဩော် ငါကတော့ သူ့ကို သတ်ပြီး ယစ်နတ်ပူဇော်ရန် လုပ်နေတာ၊ သူကတော့ ငါ့ကို အသက်တစ်ရာရှည်ပါစေ” တဲ့ဟု အောင့်မေ့နေလေ၏။

၂။ ဖမ်းဆီးထားသူများကို ပြန်လွှတ်ပေးပါ။

၃။ သူတို့ကို သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံအသီးသီးသို့ ပြန်ပို့ပေးပါ။

၄။ သင်သည်လည်း လူသားစားခြင်းမှရှောင်ကြဉ်၍ ငါးပါးသီလကို စောင့်ထိန်းပါဟု တောင်းဆိုရာ၊ ပေါရိသာဒကလည်း သူ့ကတိစကားအတိုင်း ပေးလိုက်လေတော့၏၊ ငါးပါးသီလ စောင့်ထိန်းထားပြီဖြစ်သော ပေါရိသာရနှင့်တစ်ကွ အားလုံး ကိုယ့်တိုင်းပြည် ကိုယ်ပြန်ကာ ချမ်းသာစွာ နေထိုင်ကြတော့သည်။

မှသာဝါဒါ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

သုရာမေရယကံ

လူကိုမူးယစ်မေ့လျော့စေတတ်သော အရက်သေစာမှ အစ ဘိန်းဖြူ, ကုတ်ကင်း, ဆေးခြောက်, မာဖီးယားစသော မူးယစ်ဆေးဟူသမျှ သုံးစွဲသောက်စားခြင်းသည် သုရာမေရယကံမည်၏။

ထိုမူးယစ်သေစာ သောက်စားသူများသည် –

၁။ သတိလွတ်ကင်း၍ အရှက်မရှိခြင်း။

၂။ အကောင်းအဆိုး အမှားအမှန် မခွဲခြားနိုင်ခြင်း။

၃။ ရောဂါများခြင်း။

၄။ မွေးဖွားလာသော သားသမီးများ စိတ်ဓာတ်ကျဦးနှောက်ကျပ်မပြည့်ခြင်း။

၅။ စီးပွားပျက်ခြင်းမှစ၍ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိသို့ လားရောက်တတ်သည်အထိ ဆိုးကျိုးများ ဖြစ်ပေါ်တတ်၏။

၅။ (က) အရက်သမိုင်းတွင်သူ

ကမ္ဘာဦး၏ ရှေ့ပိုင်းခေတ်သည် အရက်သေစာ မပေါ်သေးသော ခေတ်ဖြစ်သည်၊ နောက်ပိုင်းခေတ်၏ တစ်ခုသောကာလ၌ ဟိမဝန္တာတောမှ သစ်ပင်ကြီးတစ်ပင်တွင် ကိုင်းမကြီး ၃–ခု ဆုံရာ၌ သစ်ခေါင်းကြီးတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်နေ၏။ မိုးရာသီတွင် ထိုသစ်ခေါင်း၌ မိုးရေများ ပြည့်နေတတ်သည်။ ထိုသစ်ပင်ကြီး၏ အနီးတွင် ပေါက်နေကြသော သစ်ပင်တို့မှ အသီးများသည် ထိုသစ်ခေါင်းကြီးထဲသို့ ကြွေကျတတ်ကြသည်။ ကျေးငှက်များကလည်း အဝေးမှ သလေးသီးနှံများကို ချီ၍ထိုသစ်ပင်ကြီးပေါ်မှာ စားသောက်ကြရာ စပါး, ဆန်စေ့များသည်လည်း ထိုသစ်ခေါင်းကြီးထဲသို့ပင် ကျရောက်ကြပြန်သည်။ ရက်များကြာရှည်လာသောအခါ သစ်ခေါင်းကြီးထဲမှ ရေသည် နေ၏အပူရှိန်ကြောင့် ပူကျက်လာသည်။ ဆန်, စပါးနှင့် သစ်သီးများကလည်း စိမ်ရည်အဖြစ် ပေါက်လာသည်၊ အရောင်မှာနီကျင်ကျင် ဖြစ်လာပြီး သဘာဝအလျောက် သေရည်အရက် ဖြစ်လာသည်။ ငှက်များသည် ထိုစိမ်ရည်

အရက်ကို သောက်မိရာ အားလုံးမူးယစ်၍ မြူးတူး မြည်တွန်ကာ အထက်သို့ပြန်တက်ကာ သစ်ပင်းရင်းသို့ တစ်ဖြုတ်ဖြုတ်ပြန်ကြကုန်ကြသည်။ တစ်ခဏကြာလျှင်လည်း ထပျံသွားကြပြန်၏။

ဗာရာဏသီပြည် ကာသိတိုင်းသား သူရမည်သော မုဆိုးသည် ထိုအချင်းအရာကို မြင်တွေ့ပြီး၊ သစ်ခေါင်းထဲမှ စိမ့်ရည်အရက်ကိုသောက်ကြည့်လေသည်။ ငှက်များကဲ့သို့ မူးယစ်သွား၏။ သစ်ပင်ရင်း၌ မူးကျနေကြသော ကျေးငှက်များကို ဖမ်းယူသတ်ဖြတ်၍ မီးကင်ပြီး သေရည်ဖြင့် မြည်းစား ၏။ နေ့စဉ်တစ်ဦးတည်း သောက်စားနေရသည်ကို အားမရနိုင်သော သူရမုဆိုးသည် ယခင်ကသိကျွမ်းခဲ့သော ဝရုဏရသေ့ထံသို့ ထိုသေရည်များကို ယူဆောင်ကာ ကပ်လှူ လိုက်၏။ နှစ်ဦးသား သေရည်ကိုသောက်လိုက်၊ ငှက်သား မြည်းစားလိုက်ဖြင့် ဟိမဝန္တာတွင် အပျော်ကြီးပျော်နေ ကြသည်။ ရသေ့လည်း အရက်စွဲသွားတော့၏။

တစ်နေ့ ထိုသူရမုဆိုးနှင့် ဝရုဏရသေ့တို့သည် မြို့နေ လူသားများပါ တိုက်ကျွေးလိုကြသဖြင့် သစ်ခေါင်းထဲမှ သေရည်တို့ကို ဝါးကျည်တောက်များတွင် ထည့်ယူဆောင်ကာ မြို့များသို့ သွားရောက်ရောင်းချကြသည်။ ထိုလူများတွင် သာမက ဘုရင့်ထံဆက်သရာ ဘုရင်ပါနှစ်ခြိုက်သွား၏။

ယူဆောင်လာသော သေရက်များကုန်လျှင် ထိုမြို့မှာပင် သစ်ခွရည်နှင့်တူအောင် ချက်လုပ်၍ သောက်ကြရာ တစ်နိုင်ငံလုံး ကူစက်သွားတော့၏။ ထိုအခါ ဗာရာဏသီ တစ်ပြည်လုံး ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးကြလေသည်။

ထို့နောက် သာကေတမြို့သို့သွား၍ သဗ္ဗမိတ္တ မင်းကြီးအား အလွန်ချိုမြိန်သော အရက်ချိုကို သူတို့ချက်လုပ် တတ်ပါကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားရာ ဘုရင်းကြီးက လိုအပ်သော ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများကိုပေး၍ ချက်လုပ် ခိုင်းလေ၏။ ချက်လုပ်ပြီးသောအခါတွင် အိုးကြီးများဖြင့် ထည့်၍ ဘုရင်အား ဆက်သလိုက်၏။

ဘုရင်သည် မဏ္ဍပ်ကြီးထိုး၍ မင်းညီမင်းသား၊ မှူးမတ်များနှင့်တစ်ကွ ပျော်ပွဲစားရန် ပြင်ဆင်နေစဉ်၊ ကြောင်များသည် သေအရက်အိုးမှ လျှံကျလာသော အရက် တို့ကို သောက်မိကြလေလျှင် ကြောင်များ မူးယစ်ကာ အသေကောင်သကဲ့သို့ တုံးလုံးပက်လက် ဖြစ်ကုန်ကြ တော့၏။

ကြောင်များသေကြေနေကြကြောင်းကို ဘုရင်အား လျှောက်ထားလေလျှင် ဤသူရမုဆိုးနှင့် ဝရုဏရသေ့ အဆိပ်ရည်များပြုလုပ်၍ ငါတို့အား လုပ်ကြံရန် လာကြ သူများ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆကာ သူရနှင့်ဝရုဏတို့ကို ချက်ခြင်း သတ်ပြစ်လိုက်ကြသည်။

သူရမှဆိုးနှင့် ဝရဏတို့ အရက်ကိုတည်ထွင်သူနှစ်ဦးသည် " အရက်ချိုပါဘုရား၊ အရက်ချိုပါဘုရား" ဟု အော်ဟစ်လျှောက်ထားယင်း အသက်ပျောက်သွားကြတော့၏။ သူတို့နှစ်ဦး အသက်ပျောက်ပြီး မကြာမီမှာပင် အသေကောင်ကဲ့သို့ မူးယစ်မေ့လျော့နေရာမှ ကြောင်များ အမူးပြေကာ ပြန်ထလာကြသည်။ ထိုခေတ်အခါမှစ၍ လူသားများသည် အရက်ကို ကိုယ်တိုင်ချက်လုပ်၍ သောက်စားလာကြရာ ယနေ့ခေတ်အထိပင် ဖြစ်တော့၏။

အရက်သေစာ၊ မသောက်ပါ၊ သိက္ခာကျင့်ပါမည်။

• • • • • • • • •

၅။ (ခ) တစ်ထောင်တန် ဥပုသ်သည်

ဇေတဝန်ကျောင်းဒကာ အနာထပိဏ်သူဌေးကြီး၌ သားမိုက်တစ်ယောက်ရှိ၏၊ မိဘ၏အဆုံးအမကို လုံးဝ နားမထောင်ပဲ အပေါင်းအသင်းနှင့် အမြဲတမ်း မူးယစ် သောက်စား ပျော်ပါးသုံးဖြုန်းလျက်နေ၏။ သေအရက်နှင့် အပျော်အပါး၊ အပျော်အပါးနှင့် အရက်သေစာသည် ဒွန်တွဲလျက်ရှိ၏။ သူဌေးသား ကာဠသည် မိခင်ထံ တောင်းလိုက် အမတွေထံတောင်းလိုက် မသိအောင် ယူလိုက်ဖြင့် ပျော်ဖို့ပါးဖို့ သောက်စားဖို့ တစ်ခုတည်းသိ၏။

သားကို ဖခင်ခြေရာနင်းစေချင်သော သူဌေးကြီးသည် ကာဠတောင်းသည့် ပိုက်ဆံကို အလကားမပေး "တစ်နေ့ ဥပုသ်သီလစောင့်လျှင် ငွေတစ်ရာပေးမယ်" ဟု ဆိုကာ ကာဠကို ကျောင်းတော်သို့သွား၍ ဥပုသ်သီလစောင့်ခိုင်း၏၊ ဖြုန်းဖို့ငွေလိုနေသောကာဠသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ သွား၍ ဥပုသ်စောင့်ရတော့၏။ ဥပုသ်ကျောင်းမှ ပြန်လာ သောအခါ ဆုအဖြစ် ငွေတစ်ရာကို ရလိုက်၏။ သုံးဖြုန်း ပစ်လိုက်၏။ ဥပုသ်တစ်ခါစောင့် ငွေတစ်ရာဖြင့် တွက်ချေ ကိုက်နေလေ၏။

သူဌေးကြီးက တဆင့်တက်၍ ဥပုသ်စောင့်သွားယင်း မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသည့် တရားထဲမှ တရားတစ်ပုဒ်

မှတ်မိလျှင် ငွေတစ်ထောင်ပေးမည်ဟု ပြောလေ၏။ ငွေတစ်ထောင် လိုချင်သော ကာဠသည် ကျောင်းတော်သို့ သွား၍ ဒေါင့်စွန်တစ်နေရာမှနေကာ မြတ်စွာဘုရား ဟောသည့် တရားကိုတစ်ပုဒ်မျှ မှတ်ယူရန် အာရုံစိုက်၍ နားထောင်သည်။ မှတ်မိစေရန် အာရုံစိုက်၍ နားထောင်ယင်းဖြင့် တရားတော်၏သဘောအဓိပ္ပါယ်ကို သဘောပေါက်သိမြင်သွားလေတော့၏။ တရားပွဲဆုံးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ကိုရရှိသွားလေ၏။

နံနက်လင်းသောအခါ မြတ်စွာဘုရား ဆွမ်းခံရာနောက်မှ လိုက်ပါလာရင်း ဖခင်သူဌေးအိမ်သို့ ရောက်ရှိလာ၏။ မျက်နှာတည်ကြည် ငြိမ်သက်လှသော ဥပုသ်သည် ကာဠကို ဖခင်က ငွေတစ်ထောင်ပေးသောအခါ ကာဠသည် အလွန်ရှက်နေ၏။ ငွေတစ်ထောင်ကို မယူပဲငြင်းဆန် လေ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက ကာဠသည် ဥပုသ်စောင့်တရားနာယင်း တရားကိုသိမြင်သွားပြီး စကြာဝတေးမင်း၏ စည်းစိမ်ထက် သာလွန် မြင့်မြတ်သောအရာကို ရရှိနေပြီဖြစ်၍ သင်ပေးသော ငွေတစ်ထောင်ကို မမက်တော့ကြောင်းကို ဟောပြောလိုက်လေသည်။

သူရာမေရယ မဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

ပ.မ.သ.၈-၇/၁၀.၆၂.၉၆ (၇၀၀၀) လစ်ပဲဒို။

THI LA MANGA A KYU

1. Sut gan law htam rawt jat ai.
2. Mying kaja lu la ai.
3. Masha hpawng lapran e a wam a dam rawt kwi ai.
4. Si ai shaloi sim sim zim let nsa hti lu ai.
5. Si mat ai hpang nat hting nu nat mung dan de du ai.